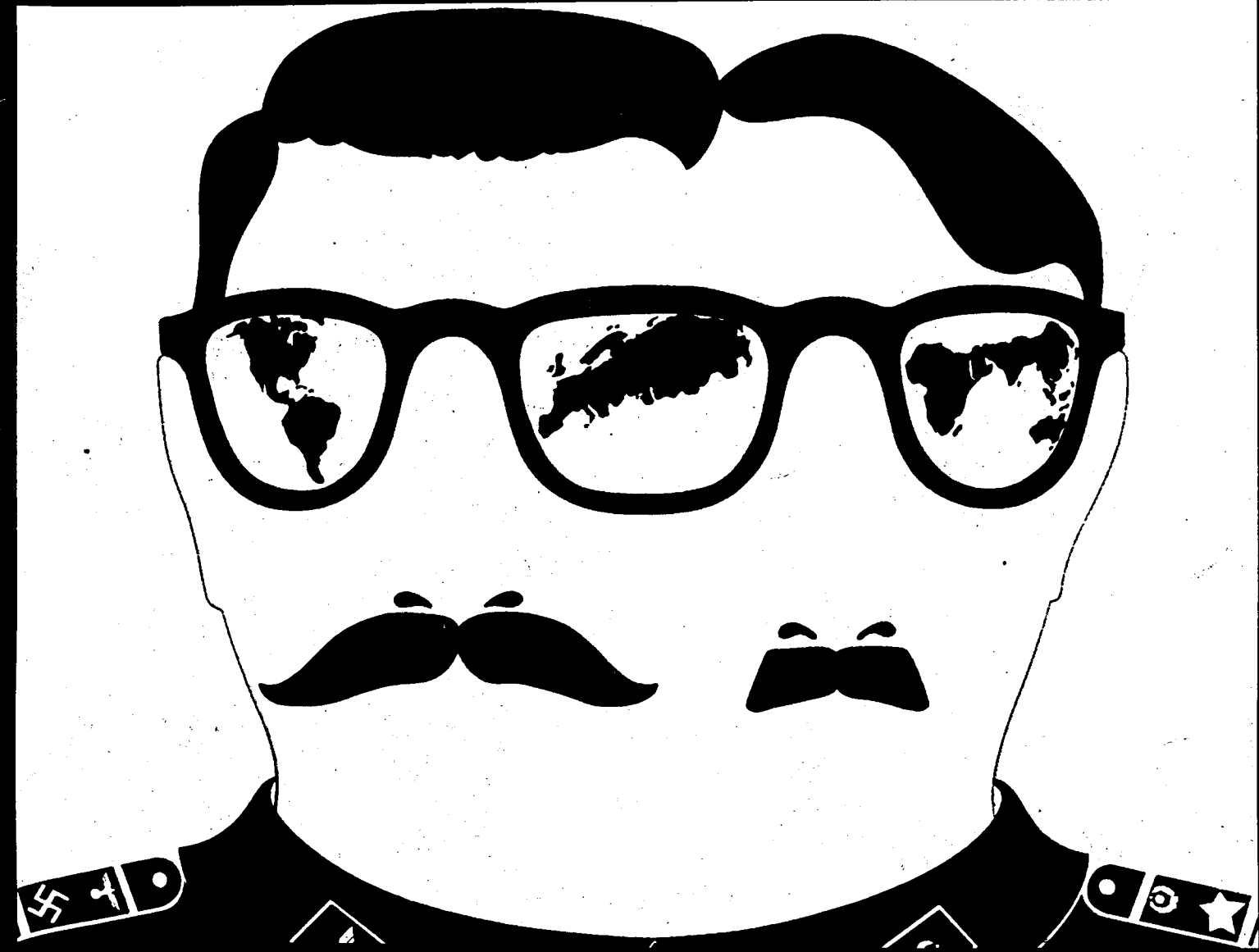

ECHO

NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

Numer 97,14 września 1989

Cena \$ 1.25

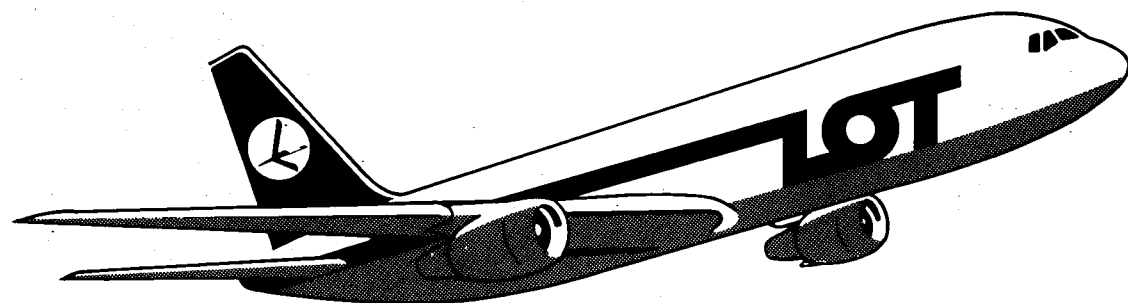

17.IX.1939-17.IX.1989

KRES OKUPACJI?

**Możesz lecieć do Warszawy
przesiadając się
w Amsterdamie, we Frankfurcie
lub nawet w Helsinkach.**

**Albo...
Możesz lecieć do Warszawy
bezpośrednio
LOTEM!**

**LOT to jedyne linie lotnicze
które łączą bezpośrednio
Kanadę z Polską.**

- Samolot szeroko-kadłubowy BOEING 767
 - Poraz pierwszy klasa business
 - Filmy i muzyka stereo na pokładzie
- Zwiększona pojemność do przewozu cargo

Już dzisiaj zaplanuj prodróż do Polski!
Twój agent podróży wraz
z Lotem zapraszają.

60 LOT
POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

ECHO
NIEZALEŻNY TYGODNIK POLSKI

WYDAWCY: Grażyna i Zbigniew Farmus

redaktor naczelny: Grażyna Farmus
dyrektor reklamy: Zdzisław Wójcik
dyrektor artystyczny: Stefan Siwiński

REDAKTORZY:

Zbigniew Farmus	- Świat, Kanada
Wiesława Czapińska	- Polska
Leszek Szaruga	- Z dystansu
Rafał Marszałek	- Listy z Piasków
Karolina Jankowska	- Czytane między ... Lektury nieobojętne
dr Zofia Bończa	- Poradnia zaufania
dr Krzysztof Ostaszewski	- Pokochać kapitalizm
dr Lidia Dobosz	- Zdrowie
dr Jadwiga Górnicka	- Apteka natury
Halina Baranowska	- Życie nie umierać
Ewa Rewkowska	- Horoskop, kalendarium
Elżbieta Wolska	- Polak nie zginie

WSPÓLPRACUJĄ:

prof. dr Ewa Brantley
dr Tadeusz Prus
Wacław Liebert
Adam Tomaszewski
Iwona Majewska
Wojciech Wojnarowicz
Janusz Pietrus
S.Cech
Krzysztof Krzysztoforski
Andrzej Stawicki
Nina Geysztor-Zawirska
Magda Czyżycka
Bogusław Rzepecki
Lech Jamka (RFN)
Marek Gaszyński (Polska)
Jan Rulewski (Polska)
Lothar Herbst (Polska)
Serwis własny z Polski, IPNS, Dementi, IPA
Typesetting: Olimpia Orlewicz

SPIS TREŚCI

	Naszym zdaniem..... 2
	Ukraina w "Ruchu" 3
	Świat 4
	Kanada 6
	Polska 8
	Wizyta Wałęsy w RFN .. 10
	Z dystansu 12
	Wywiad z A.Błaszczyńskim 14
	Głos Litwy, Lotwy i Estonii 16
	Polska 17
	100 urodziny A.Hitlera 18
	O książkach 20
	Echo poleca 21
	Informacja o festiwalu . 21
	Sport 22
	Kabaret Dudek 27
	Horoskop 28
	Kalendarium..... 29
	Krzyżówka 30
	Jak zrobić pieniądze w Kanadzie 31
	Starzejemy się z wdziękiem 32
	Zdrowie 33
	Polish Town 34
W.Czapińska L.Szaruga G.Farmus	
W.Czapińska J.Kowalewski	
J.Pietrus	
L.A.Marchow	
L.Dobosz W.Siarkiewicz	
OKŁADKA: Boris	"Big Brother" - komunizm i nazizm I Jacek Kuroń, były więzień polityczny, obecnie minister pracy i polityki socjalnej w rządzie premiera T. Mazowieckiego IV

ADRES: 51A Thistle Down Blvd. Rexdale, Ont. M9V 4A6, Canada
POCZTOWY: TEL. (416) 747-6034, FAX: (416) 748 8046
ADVERTISEMENT: \$7 per column, Special: minimum 3 months' display (12 issues) 1 col. 1 1/2 inch \$75.00, 2 col. - 1 1/2 inches \$ 150.00, 2 col. - 3 inches: \$ 290.00, photo extra \$ 5.00, Full page \$850.00, half page \$250.00, JOB ADS FREE
SUBSCRIPTION: półroczna \$ 25.00, roczna \$ 50.00, dla nowo przybyłych bezpłatnych 12 numerów,
PRENUMERATA: zagraniczna półroczna 25.00 \$US, roczna 50.00 \$US, lotnicza 100% więcej.

KU NOWEJ POLSCE

Wciąż nie bardzo jesteśmy w stanie uwierzyć w to, co się na naszych oczach dzieje, ale z chwilą gdy wreszcie dociera do nas, że właśnie Tadeusz Mazowiecki stanął na czele rządu PRL, że na gruzach dotychczasowej koalicji rządowej powstaje nowy układ polityczny pod egidą ludzi "Solidarności", że oto kończy się w Polsce po z górą czterdziestu latach epoka monopartyjnych rządów komunistycznych - skłonni jesteśmy uznać te lawinowo narastające fakty za coś prawie naturalnego i normalnego. Jeden tylko Mieczysław Rakowski głośno protestuje i wykrzykuje, że to nie tak miało być, że PZPR przez cztery lata miała jeszcze pozostać nie zagrożona w swej kierowniczej roli w państwie. Ukochane przez Rakowskiego realia bywają jednak nieubłagane i nie dano PZPR owych czterech lat, a nawet czterech miesięcy. Przyspieszenie jest niebywałe, wali się dotychczasowy świat pojęć i powiązań, wchodzimy w coś całkiem nowego i nieznanego, czego w ogóle nie potrafili sobie wyobrazić najbystrzejsi nawet politolodzy i futurologi, wchodzimy pokojowo i na poły demokratycznie w epokę postkomunizmu i robimy to w dodatku jako pierwsi w historii. Wszystko się zmienia, poza kilkoma jednakże istotnymi elementami: po pierwsze, nie zmieniliśmy położenia geopolitycznego; po drugie, odziedziczyliśmy całkowicie zrujnowaną i nadal rozprzegającą się gospodarkę; po trzecie, PZPR jest ideologicznie, organizacyjnie i programowo w zupełnej dekompozycji, ale nadal dzierży w swych rękach realną siłę uosobioną przez prezydenta, przez resorty MON i MSW, przez nieugiętą część nomenklatury partyjnej; po czwarte wreszcie, opozycji także zabrakło czasu, by "logistycznie" przygotować przejęcie władzy. Nie mamy jednak wyboru. Czekać dłużej nie można, cierpliwość społeczeństwa się kończy, a nikt inny poza opozycją solidarnościową nie jest zdolny do uformowania nowego rządu. Tu już nie chodzi o zwycięstwo jednych nad

drugimi, tu naprawdę chodzi o Polskę. Interwencja Lecha Wałęsy raz jeszcze okazała się skuteczna i na czasie. Rząd szerokiej koalicji, rząd maksymalnie kompetentny, o którym większość obywateli będzie mogła mimo wszystko powiedzieć: nasz rząd - oto jedyna dzisiaj nadzieja dla nas wszystkich. Tego rządu powinna się lękać jedynie nomenklatura, a nie ci, którzy chcą i będą mogli wreszcie być dobrymi, fachowymi i uczciwymi urzędnikami, menadżerami, milicjantami, dziennikarzami, oficerami wyzwolonymi z instrumentalnej roli narzucanej im dotychczas przez aparat partyjny. Zróbmy teraz wszystko, by arcytrudna misja Tadeusza Mazowieckiego powiodła się. Docenimy odwagę tego człowieka, człowieka o łagodnych obyczajach i twardym charakterze. Musimy udowodnić, że potrafimy nie tylko protestować i dyskutować, ale także, w momencie zwrotnym, solidarnie i skutecznie wspierać tego spośród nas, któremu przyszło dźwigać tak ogromną odpowiedzialność. Katolicki i solidarnościowy rodowód Tadeusza Mazowieckiego jest dla nas rękojmią.

Naszemu serdecznemu od bardzo wielu lat przyjacielowi, Tadeuszowi Mazowieckiemu - szczęść Boże!

KRZYSZTOF KOZŁOWSKI
Tygodnik Powszechny

NADAL OKUPOWANI

Nasza okładka przypomina, że okupacja sowiecka Polski, rozpoczęta 17 września 50 lat temu, trwa nadal.

Zmieniały się jej granice i zmieniała jej forma, ale istota okupacji pozostawała i pozostaje ta sama - najważniejsze decyzje dotyczące losu naszego kraju albo zapadają w Moskwie, albo za jej przyzwoleniem. Ostatnio najbardziej dramatycznym tego przykładem był telefon I sekretarza PZPR Rakowskiego do przywódcy ZSSR Gorbaczowa: aby zapobiegł żądanej przez Ceausescu interwencji zbrojnej wojsk Układu Warszawskiego w Polsce. Gdyby Gorbaczow był Breżniewem, bądź akurat zmienił kurs, wówczas Rakowski stałby się pokorną owieczką, witającą kwiatami interweniujące oddziały, lub zostałby zastąpiony jakimś gorliwym słuzalcem, polskim Kadarem albo Husakiem.

Wiele już osób, po pół wieku, nie zauważa tego w ogóle. Inne widzą, ale milczą, wskazując na geopolitykę.

To prawda, że głową muru nie przebijesz. Jest jednak ogromna różnica pomiędzy stwierdzeniem faktu okupacji, a stwierdzeniem, że można okupację już usunąć.

Mają rację "realiści" utrzymujący, że godzina jeszcze nie wybiła. Czy mają ją jednak ci, którzy głoszą, że lepiej ZSSR nie prowokować i o niepodległości nie mówić?

Są w Polsce ugrupowania polityczne i środowiska - niestety najbardziej masowe do nich nie należą - które 17 września będą obchodzić w żałobie nie mniejszej niż 1 września. Będzie to ponadto żałoba świeża, nie tylko lament nad tragiczną przeszłością.

Niepodległość w kategoriach realnych jest sprawą bardzo praktycznych sił i układów. W aspekcie wartości narodowych - nie mniej skądinąd realnych - jako podstawowa konstytuuje Polaków w naród polski.

Dla polskiej emigracji politycznej niepodległość jest wartością najbardziej zasadniczą.

ZBIGNIEW FARMUS

UKRAINA W "RUCHU"!

W Kijowie na Ukrainie odbył się trzydniowy założycielski zjazd ukraińskiego ugrupowania narodowościowego, które przybrało podczas zjazdu nazwę "Ruch". W oficjalnej uchwale "Ruch" zapowiada walkę o większą suwerenność dla Ukrainy w ramach ZSSR. D.Pawłyczko, jeden z przywódców "Ruchu" podkreślił, że ugrupowanie nie walczy o oderwanie się Ukrainy od ZSSR. Celem "Ruchu" jest utworzenie związku całkowicie wolnych i niepodległych republik. Jednakże podczas obrad niektóre z ponad 1500 osób uczestniczących w zjeździe nawoływały do całkowitego oderwania się Ukrainy od ZSSR i utworzenia niepodległego państwa. "Ruch" zażądał zasadniczych reform politycznych i gospodarczych na Ukrainie, m.in. wprowadzenia gospodarki wolnorynkowej i niezależnych ukraińskich środków masowego przekazu. Ugrupowanie wezwało także przywódcę ZSSR Gorbaczowa do usunięcia W. Szczerbickiego ze stanowiska I sekretarza partii sowieckiej na Ukrainie. S.Koniew, deputowany do Zgromadzenia Deputowanych Ludowych stwierdził, że Szczerbicki jest nie tylko przedstawicielem ery politycznych dinozaurów, ale także powinien wraz z innymi przestępcami ponieść odpowiedzialność za karygodne zlekceważenie katastrofy czarnobylskiej. Niezależny działacz narodowościowy, poeta Iwan Drach został wybrany przewodniczącym "Ruchu". Na zjazd przybyły delegacje niepodległościowe z innych republik sowieckich oraz z niektórych krajów wschodnioeuropejskich. Z Polski obecny był m.in. Adam Michnik, który w wystąpieniu do delegatów powiedział, że wszyscy w bloku sowieckim walczyliśmy ze stalinizmem i narodowym szowinizmem. "Solidarność jest z wami, Polska jest z wami - dodał Michnik. Niech żyje wolna, demokratyczna, suwerenna i sprawiedliwa Ukraina". Na zdjęciu: uczestnicy zjazdu podczas wiecu w Kijowie z niebiesko-żółtymi flagami Ukrainy.

• Węgry otworzyły granicę dla tysięcy obywateli NRD biwakujących na Węgrzech z nadzieją przedostania się przez Austrię do RFN. W pierwszych dniach tego tygodnia z Węgier do RFN przybyło kilkadziesiąt tysięcy Niemców z NRD. Rząd wschodniemiecki złożył wobec władz węgierskich ostry protest za "bezpośrednie mieszanie się w wewnętrzne sprawy NRD". Rząd RFN określił stanowisko władz węgierskich jako "humanitarne".

• Przywódcy powstania antyizraelskiego na Zachodnim Brzegu i w Strefie Gazy wezwali Palestyńczyków do wzmożenia ataków na palestyńskich kolaborantów. W ciągu 22 miesięcy powstania zostało zamordowanych co najmniej 112 Palestyńczyków, oskarżonych przez ruch powstańczy o współpracę z okupacyjnymi władzami.

• USA postanowiły udzielić wszechstronnej pomocy rządowi Peru w walce z handlarzami narkotyków.

• Prezydent USA G. Bush ogłosił plan walki z handlarzami narkotyków i narkotykami. USA przeszacują na ten cel 7,9 mld dol. w ciągu 10 lat, w tym 2,2 mld dol. na rzecz walki z handlarzami narkotyków w Ameryce Południowej. Plan zakłada, że w ciągu 2 lat zażywanie narkotyków w USA spadnie o 10%, a w ciągu 10 lat o 50%.

• Wybory w RPA wygrała rządząca Partia Narodowa - po raz 11 z rzędu od

1948 roku. Przewodniczący partii F.W. De Klerk został prezydentem RPA. Partia Narodowa zdobyła 93 miejsca poselskie, o 30 mniej niż w poprzednim parlamencie. Partia Konserwatywna żądająca zwiększenia przywilejów dla białych zdobyła 39 miejsc, o 17 więcej niż w poprzednim parlamencie; natomiast Partia Demokratyczna domagająca się natychmiastowego zniesienia apartheidu zdobyła 33 miejsca, o 13 więcej niż poprzednio.

• W Belgradzie odbył się zjazd 102 państw niezaangażowanych. Prezydent Zambii K.Kaunda ostrzegł białych w RPA, że jeśli jak najszybciej nie zakończą apartheidu, RPA zostanie objęta pożądaną przemocy w porównaniu z którą rewolucja francuska będzie wyglądała jak piknik. "Szczęśliwi będą biali, którym uda się uciec" - podkreślił Kaunda.

• Jeden z przywódców handlarzy narkotyków w Kolumbii E.Romero został przekazany przez Kolumbię Stanom Zjednoczonym. Kolumbia zgodziła się na ekstradycję pod warunkiem, że nie otrzyma on surowszej kary niż otrzymałby w Kolumbii - maksimum 30 lat więzienia. Kartel Medellin w odwecie za ekstradycję Romero zapowiedział zamordowanie 10 sędziów, 5 obywateli amerykańskich i 4 dzieci.

• Do Morza Północnego w pobliżu Danii spadł samolot norweski lecący do Hamburga. Wszystkie 55 osób na pokładzie zginęło. Prawdopodobną przyczyną katastrofy było tzw. zmęczenie metalu ponad 30-letniego samolotu Convair produkcji amerykańskiej.

• W Rumunii na Dunaju doszło do zderzenia rumuńskiego statku turystycznego z bułgarską barką. Co najmniej 161 pasażerów poniosło śmierć.

• Borys Jelcyn, deputowany do Zgromadzenia Deputowanych Ludowych, były członek Biura Politycznego KPZS powiedział w Nowym Jorku, że popularność Gorbaczowa maleje w ZSSR z dnia na dzień, gdyż pomimo pieriestrojki kryzys ekonomiczny i społeczny pogłębia się. 58-letni Jelcyn podkreślił, że Gorbaczow zaprzepaścił kilka szans przyspieszenia pieriestrojki, ale poniósł z drugiej strony olbrzymie

zasługi dla demokracji ZSSR i powinien nadal być przywódcą. Jelcyn przybył do USA na dwutygodniowy cykl odczytów o zmianach w ZSSR. Zapowiedział przeznaczenie całego wynagrodzenia z odczytów (otrzymuje około 25 tys. dol. za jedno wystąpienie) na fundusz walki z AIDS w ZSSR

Borys Jelcyn

• Źródła w Stolicy Apostolskiej podały, że w listopadzie dojdzie do spotkania w Watykanie pomiędzy Papieżem Janem Pawłem II a przywódcą ZSSR M.Gorbaczowem. Wiadomość tę potwierdził oficjalnie N.Lunkow, ambasador ZSSR we Włoszech. W sierpniu Papież Jan Paweł II otrzymał list od M.Gorbaczowa, w którym przywódca sowiecki wyraził gotowość do spotkania się z Papieżem w Watykanie. Spotkanie Jana Pawła II z Gorbaczowem byłoby pierwszym w historii spotkaniem Papieża z przywódcą Związku Sowieckiego. Przypuszcza się, że spotkanie to utoruje drogę do pielgrzymki Papieża Jana Pawła II do Związku Sowieckiego.

• 74-letni Zahir Shah, odsunięty przez komunistów od władzy król Afganistanu, powiedział na wygnaniu w Rzymie, że jest gotów stanąć na czele nowego rządu w Afganistanie zastępującego prosowiecki rząd komunistyczny prezydenta Nadżibullaha.

• Po powrocie z wakacji na Krymie przywódca ZSSR M.Gorbaczow wygłosił 25-minutowe przemówienie telewizyjne i radiowe, w którym ostro zaatakował wszystkich wicherzycieli, rozszerzających pogłoski, iż pieriestrojka

KOMNATA WIECZNEGO SPOKOJU?

nie udaje się i pogłębia chaos w ZSSR, mogący doprowadzić do zamachu stanu, a nawet wojny domowej.

• Senator Claiborne Pell przewodniczący Komitetu Spraw Zagranicznych Senatu Stanów Zjednoczonych opowiedział się za kontynuowaniem amerykańskiej pomocy militarnej dla partyzantów afgańskich, nie wykluczając możliwości zaopatrzenia ich w czołgi i samoloty bojowe.

• W Czechosłowacji sąd w Hradec Kralove utrzymał w mocy wyrok 2,5 lat więzienia dla 37-letniego F.Stareka, wydawcy podziemnej gazety "Vokno". W mocy został utrzymany także wyrok roku więzienia dla współpracownicy Stareka F.Vojtkowej. Sąd orzekł, że wydając podziemną gazetę skazani podzegli do działalności antypaństwowej.

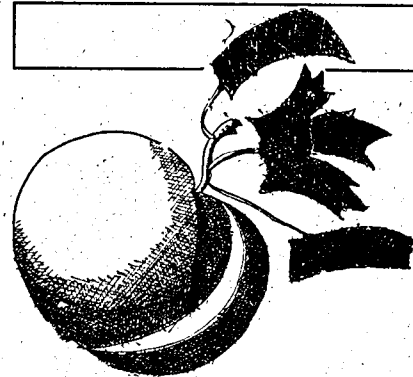
• Zawrotną karierę na świecie robią telefaxy. Jest ich już ponad 7 mln, ponad połowa w Japonii, a liczba ich szybko rośnie.

• Były minister spraw wewnętrznych Kuby generał J.Abrantes został skazany przez sąd w Hawanie na 20 lat więzienia za używanie na własne potrzeby rządowych pieniędzy. Jego szczęściu współpracowników, w tym były wiceminister spraw wewnętrznych generał P.Martinez, otrzymało wieloletnie wyroki więzienia m.in. za wykorzystywanie zajmowanych stanowisk do korzyści osobistych oraz łapówkarstwo.

• W 1988 roku władze sowieckie wydały zezwolenie na zarejestrowanie 1610 gmin religijnych. Wśród nich: 1244 parafie rosyjskiego Kościoła prawosławnego, 72 - gruzińskiego Kościoła prawosławnego, 71 - Kościoła rzymskokatolickiego, 48 - ośrodków kultu muzułmańskiego. W 1987 roku zarejestrowano 104 gminy. Ponad 30% nowo zarejestrowanych wspólnot religijnych nie dysponuje własnym budynkiem kultowym. 937 mogło wejść w posiadanie "nieczynnych obiektów sakralnych", w 143 przypadkach udzielono pozwolenia na budowę nowych kościołów i domów modlitwy.

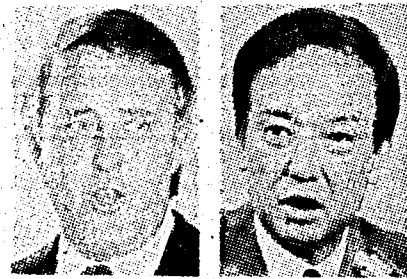
Żołnierz kolumbijski przy szubienicy wykrytej w posiadłości miliardera Gonzalo Gachy w 20-tysięcznym miasteczku Pacho. Gacha, według mieszkańców mówiących wyłącznie anonimowo, zainstalował w jednym z pomieszczeń swej luksusowej willi szubienicę, nazywając miejsce "komnatą wiecznego spokoju". "Ilu powieszono ludzi w tej swoistej komnacie - powiedział jeden z mieszkańców - nikt nigdy nie będzie wiedział". Gacha słynął z tego, że jednego dnia potrafił pierwszemu z brzegu przechodniowi podarować 10 tys. dol. (majątek w Kolumbii), a następnego dnia w biały dzień zastrzelić kierowcę samochodu, który nieopatrznie nie udzielił pierwszeństwa, niezależnie od znaków drogowych, jego samochodowi. Gacha i jego 18-letni syn Freddy budzili taki terror, że gdy przybywali do miasteczka na zakupy, bądź do restauracji mieszkańcy Pacho natychmiast opuszczali ulice, sklepy i restauracje, zamykając się w swych domach. Podczas najazdu na posiadłość 41-letni Gacha nie został ujęty. Żołnierze złapali jednak jego syna, który stanie przed sądem. Gacha zapowiedział, że jeśli znajdzie się chociaż jeden świadek zeznający przeciwko synowi, obróci całe Pacho w perzynę.

QUEBEC BĘDZIE SUWERENNY!

Przywódca Partii Quebeckiej Jacques Parizeau powiedział w Montrealu na wiecu przedwyborczym, na który przybyło ponad 8 tys. osób, że nadejdzie dzień, kiedy Quebec będzie suwerenny. Nadszedł zresztą już najwyższy czas, kontynuował Parizeau, aby opuścić Kanadę, gdyż Ottawa jest skończona. Nadszedł najwyższy czas, aby zbudować kraj zwany Quebeciem. Zebrani skandowali "Le Quebec aux quebecois" (Quebec dla Quebeczyków). Po wiecu Parizeau podkreślił, że szczególnie był zbudowany z powodu niespodziewanie dużej frekwencji ludzi młodych. Inni mówcy apelowali do imigrantów. "Mówcie po francusku - powiedział L.Harel - a nie będziecie u nas cudzoziemcami". Wcześniej Parizeau powiedział, że ułatwiłby imigrację do Quebecu imigrantom mówiącym po francusku. Znajomość języka francuskiego - powiedział Parizeau - powinna stanowić zamiast 14% - 24% punktów imigracyjnych, przyznawanych kandydatom na imigrantów do Quebecu. Wybory w Quebecu odbędą się 25 września. Partia Liberalna na czele z premierem R.Bourassą, jak wskazują sondaże opinii publicznej, wygra łatwo.

WZAJEMNE ZROZUMIENIE

W Kanadzie złożył oficjalną wizytę premier Japonii Toshiki Kaifu. Po spotkaniu w Ottawie z premierem Mulroneyem obydwaj przywódcy podkreśliли,

że Kanada i Japonia nadal będą pogłębiać i rozszerzać wzajemne relacje gospodarcze, handlowe, naukowe, technologiczne i kulturalne w celu dalszego wzmacniania wzajemnego zrozumienia. Premier Kaifu podczas wizyty na kontynent północnoamerykański odwiedził także USA i Meksyk.

KANADA CORAZ BARDZIEJ NIEBEZPIECZNYM KRAJEM ZAMIESZKANIA?

Kanadyjczycy w Toronto, Vancouver, Winnipegu, Montrealu i Halifaxie stwierdzili, że coraz bardziej obawiają się przestępczości, zwłaszcza ze strony przestępców niepełnoletnich i młodocianych gangów. Większość badanych wyraziła opinię, że Kanada jest o wiele bardziej niebezpiecznym miejscem zamieszkania niż przed 10-20 laty, nie mówiąc już o latach 50 bądź dawniejszych. Zarazem Kanadyjczycy stwierdzili, że system sprawiedliwości w Kanadzie jest ze względu na łagodność kodeksu karnego, jeszcze większą łagodność sędziów oraz wakacyjne aspekty więzień jednym wielkim żartem i jako żart jest przez przestępców odbierany. Badania zostały przeprowadzone na zamówienie federalnego ministra spraw wewnętrznych P.Blaisa. Specjaliści twierdzą, że wskaźniki obiektywne m.in. wskaźniki przestępczości na głowę wskazują, że Kanada plasuje się w ścisłej czołówce najbardziej niebezpiecznych miejsc na świecie.

KONIEC Z UNIKANIEM PŁACENIA MANDATÓW?

Ontaryjskie ministerstwo transportu oświadczyło, że wprowadzony od 1 września specjalny system egzekwowania od kierowców niezapłaconych mandatów za niezgodne z przepisami parkowanie działa w 100%. Od początku tego miesiąca każdy ontaryjski kierowca, który uiszcza samochodową opłatę rejestracyjną, sprawdzany jest na komputerze czy nie zalega z mandatami i następnie, jeśli zalega, płaci całą zaległą sumę mandatów. Ministerstwo przewiduje, biorąc pod uwagę, że co roku w Ontario kierowcy uiszczają około 6 mln opłat rejestracyjnych, że nowa technika pozwoli na odzyskanie dziesiątek mln dol. Ponadto od zaległych mandatów pobierana będzie kara

dotatkowa, w wysokości 10 dol. od każdego niezapłaconego mandatu.

TO SIĘ NAZYWA KANADA!

Szef policji w Edmonton w Albercie Leroy Cahley zapewnił, że policja nie będzie już więcej wynajmowała mężczyźni do odbywania stosunków seksualnych z prostytutkami w celu zdobycia przez policję dowodów prowadzenia przez podejrzanego domów publicznych. Jeden z członków miejskiej komisji d/s policji określił te praktyki jako niemoralne i odrażające.

Niedawno podczas procesu dwóch właścicieli klubu masażu, oskarżonych o prowadzenie pod szyldem klubu, domu publicznego, zeznawał świadek, który przyznał, iż dwukrotnie zapłacił po 145 dol. za seks oralny i stosunek seksualny w klubie pieniędzmi, które dostał od policji. Świadek zeznał, że seksu nie miał dla seksu, chciał przede wszystkim przysłużyć się policji. Podobne zeznanie złożył inny świadek. Sędzia uniewinnił obydwu oskarżonych.

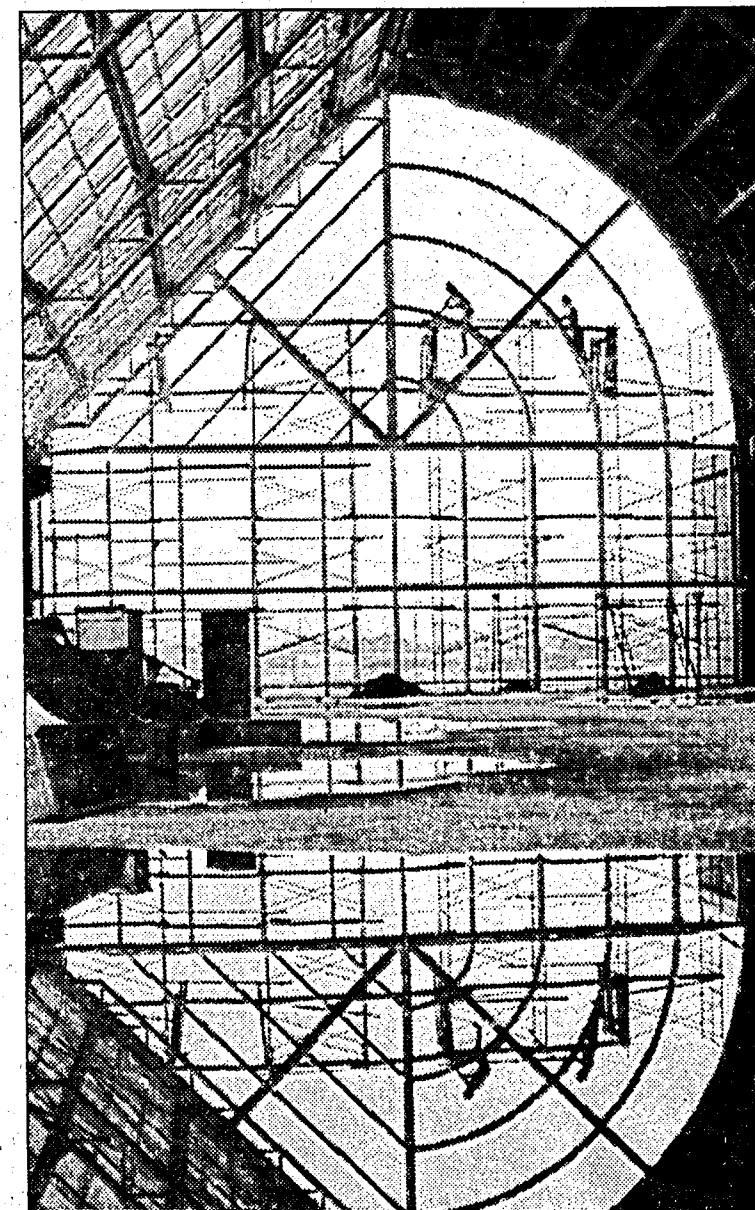
CANADA POST NA SPRZEDAŻ?

Jean-Claude Parrot

Harvie Andre, federalny minister d/s przedsiębiorstw państwowych, powiedział, że w sytuacji, gdy Poczta Kanadyjska przyniosła za ubiegły rok po raz pierwszy zysk od ponad 30 lat następnym logicznym krokiem wydaje się być rozważenie możliwości jej sprzedania w ręce prywatne. Z błyskawiczną odpowiedzią pośpieszył Jean-Claude Parrot, szef Kanadyjskiego Związku Zawodowego Pracowników Poczty. Powiedział on, że rozwa-

A MOŻE WYGRA KTOŚ Z NAS?

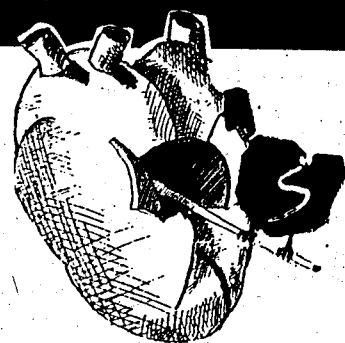

żanie przez rząd możliwości sprzedaży poczty w ręce prywatne w momencie gdy przedsiębiorstwo po raz pierwszy od lat przyniosło zysk - 96 mln dol., jest zabawne. Parrot ostrzegł, że sprzedaż poczty w ręce prywatne będzie oznaczać utratę wielu stanowisk pracy, wyzysk pracowników i poważne obniżenie jakości usług. Wezwał on braci związkowców do zwarcia szeregów, zwłaszcza w świetle ofensywy rządu na związek, co jest widoczne w trakcie negocjacji nad nową umową zbiorową, podczas których dyrekcja poczty dokonuje - jak się wyraził - systematycznych i brutalnych ataków na ludzką godność członków związku. Parrot przypomniał, że 5 samobójstw członków związku w roku ub. może być bezpośrednio powiązanych z prześladowaniem jakiego zasnali w miejscu pracy z powodu branych przez nich zwolnień chorobowych. Odmiennego zdania od Parrota jest wielu ekspertów utrzymujących, że na kanadyjskiej poczcie panuje duże, ukryte bezrobocie, a przeciętna wydajność pracy jest bardzo niska.

SILA CZY BEZSILNOŚĆ?

Kanadyjska sekcja Żydowskiej Ligi do Walki ze Zniesławieniem B'nai B'rith wezwała ministra spraw zagranicznych J.Clarka, aby polecił ambasadorowi Kanady w Watykanie wyrażenie opinii, iż klasztor karmelitanek, przylegający do byłego hitlerowskiego obozu śmierci w Oświęcimiu powinien zostać przeniesiony. Liga stwierdziła, że bezpośrednia decyzja Papieża jest - w świetle stanowiska zajętego przez Prymasa Polski kardynała J.Glempa i arcybiskupa Krakowa kardynała F.Macharskiego - jedyną drogą rozstrzygnięcia sprawy klasztoru. Liga wystosowała także list do pięciu kardynałów kanadyjskich, prosząc ich, aby interweniowali w sprawie klasztoru karmelitanek u Papieża Jana Pawła II. List podkreśla, że Papież, będący z pochodzenia Polakiem, jest w obecnym momencie jedyną siłą, która może spowodować przeniesienie klasztoru zgodnie z umową zawartą w Genewie w 1987 roku pomiędzy 4 kardynałami katolickimi i przywódcami żydowskimi.

W szybkim tempie posuwają się prace w porcie lotniczym nr 3 Międzynarodowego Lotniska im. Pearsona w Toronto. Port ma być oddany do użytku w lecie przyszłego roku. Buduje się go z myślą o przyjęciu 7 mln pasażerów rocznie, co poważnie odciąży porty nr 1 i 2 zaplanowane przed laty na 4 mln pasażerów, a od dawna już przyjmujące rocznie 12 mln. Zanim jednak nastąpi uroczyste otwarcie portu nr 3 największy dziennik kanadyjski Toronto Star i firma budująca port Airport Development Corp. ogłosiły konkurs na nazwę dla portu. W konkursie może wziąć udział każdy. Rozpoczyna się on w przyszłym tygodniu i potrwa 8 tygodni. Zwycięzca zostanie ogłoszony w listopadzie. I nagroda: podróż dookoła świata dla dwóch osób wartości 50 tys. dol. Jak wziąć udział w konkursie, podamy wkrótce.

PRZESŁUCHANIA KANDYDATÓW NA MINISTRÓW

Generał Florian Siwicki minister obrony narodowej w rządzie Rakowskiego (oraz już w obecnym rządzie Mazowieckiego) potępił podczas przesłuchań przed Sejmową Komisją Obrony Narodowej jako kandydat na stanowisko w rządzie Mazowieckiego inwazję wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację w 1968 roku. Siwicki stał wówczas na czele wojsk PRL, które wkroczyły do Czechosłowacji. Siwicki podkreślił, że obecnie rozumie, iż trzeba i można było postąpić inaczej i nie mieszać się w wewnętrzne sprawy sojuszniczego państwa.

ODPOLITYCZNIĆ MO I SB

Podczas przesłuchań przed sejmową Komisją d/s Wewnętrznych generał Cz. Kiszczak kandydat premiera Mazowieckiego na stanowisko ministra spraw wewnętrznych powiedział, że dołoży wszelkich starań, aby milicja i SB

zostały odpolitycznione. Pracownicy milicji i SB muszą się nauczyć, że nie stoją ponad prawem, że wszyscy obywatele są wobec prawa równi.

SZANSA POWROTU DLA POLAKÓW W ZSSR

Natomiast profesor prawa międzynarodowego z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu Krzysztof Skubiszewski, kandydat premiera Mazowieckiego na stanowisko ministra spraw zagranicznych powiedział, że Polska pozostanie członkiem Układu Warszawskiego, ale przekona zarazem państwa członkowskie, że reformy w Polsce nie stanowią dla nich zagrożenia. Skubiszewski podkreślił, że kadry dyplomatyczne będą dobierane ze względu na lojalność wobec Polski i kompetencję. Profesor stwierdził także, że zwróci się do ZSSR, aby władze sowieckie umożliwiły powrót do Polski tysiącom Polaków, którzy zostali zesłani do tego kraju w okresie stalinowskim.

USTĄPIENIE PREZESA ZSL

Nowym prezesem Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego został dotychczasowy wiceprezes ZSL Dominik Ludwiczak. Wyboru dokonało obradujące w Warszawie 11 września plenum Naczelnego Komitetu ZSL po przyjęciu rezygnacji Romana Malinowskiego z tego stanowiska. Malinowski zapoznał uczestników plenum z treścią listu premiera Mazowieckiego, zawierającego uzasadnienie wysuniętej przez niego kandydatury Czesława Janickiego z Akademii Rolniczej w Poznaniu na stanowisko wicepremiera i ministra rolnictwa. Jednocześnie zaapelował o poparcie dla rządu premiera Tadeusza Mazowieckiego. Plenum po gwałtownej

dyskusji podjęło uchwałę stwierdzającą, że jedynym i najbardziej kompetentnym kandydatem na to stanowisko jest Kazimierz Olesiak, minister rolnictwa, leśnictwa i gospodarki żywnościowej i zarazem wiceprezes Rady Ministrów w rządzie Rakowskiego.

Malinowski oświadczył, że ustąpił ze stanowiska prezesa ZSL na znak protestu przeciwko kandydaturze Janickiego oraz na skutek tego, że nie mógł tolerować dłuższej różnicy, niewybrednych ataków politycznych na jego osobę jako prezesa ZSL. Solidarność Rolników Indywidualnych twierdziła np. m.in., że minione 8 lat w polskim rolnictwie to najgorszy jego okres w powojennej Polsce, pomijając okres stalinowski, i wskazywała na Malinowskiego jako jedną z głównych osób odpowiedzialnych. Malinowski objął stanowisko prezesa ZSL w listopadzie 1981 roku, stając się w okresie stanu wojennego i w następujących po nim latach symbolem wyjątkowej usłużności wobec partii.

PRYMAS GLEMP ODWOŁAŁ WIZYTĘ W USA

Prymas Polski kardynał Józef Glemp odwołał swoją podróż do USA. Miała się ona rozpocząć 21 września.

KU NOWEJ POLSCE

W czasie wizyty Prymas miał odwiedzić Chicago, Cleveland, Milwaukee, Detroit, Waszyngton i Boston. Według agencji zachodnich, Prymas Glemp zdecydował się na ten krok, aby uniknąć nieprzewidzianych wydarzeń, wynikających z niesprzyjających okoliczności podróży do USA. Agencje przytaczają ostre ataki społeczności żydowskich na Prymasa Polski i kardynała Macharskiego za ich stanowisko w sprawie klasztoru karmelitanek w pobliżu byłego hitlerowskiego obozu zagłady w Oświęcimiu. Jeden z Żydów w USA zapowiedział, że w przypadku przylotu kardynała Glempa do USA będzie czekał na niego na lotnisku, aby wręczyć mu pozwanie do sądu o zniesławienie narodu żydowskiego i grupy 7 Żydów z USA. Ponadto wiele znanych na świecie środków masowego przekazu oskarżyło kardynała Glempa o antysemityzm w związku z jego homilią wygłoszoną na Jasnej Górze 26 sierpnia w obecności m.in. premiera Tadeusza Mazowieckiego i zachodniemieckiego ministra pracy i spraw socjalnych Norberta Blumera. Kardynał Glemp powiedział wówczas m.in., że polski antysemityzm straciłby rację bytu, gdyby Żydzi zaniechali antypolskich wystąpień. Podkreślił on także, że Żydzi nie dostrzegają tego iż "karmelitanek mieszkające obok obozu w Oświęcimiu chciały i chcą być znakiem tej ludzkiej solidarności, która obejmuje żywych i umarłych. Czy szanowni Żydzi - kontynuował Prymas - nie widzicie, że wystąpienie przeciw nim narusza uczucia wszystkich Polaków, naszą suwerenność z takim trudem zdobywaną. Waszą potęgą są środki społecznego przekazu, łatwo dyspozycyjne w wielu krajach. Niech one nie służą do rozniecania antypolonizmu. Niedawno oddział 7 Żydów z Nowego Jorku dokonał napaści na klasztor w Oświęcimiu. Wprawdzie nie doszło do zabójstwa siostr ani zniszczenia klasztoru, bo zostali powstrzymani, ale nie nazywajcie napastników bohaterami".

DALSZE WIADOMOŚCI Z POLSKI NA STRONIE 17

12 września Sejm zatwierdził rząd zaproponowany przez premiera Tadeusza Mazowieckiego. Za wnioskiem głosowało 402 posłów, 13 wstrzymało się od głosu, głosów sprzeciwu nie było. Przed głosowaniem premier Mazowiecki wygłosił expose na temat ramowego programu prac nowego rządu, podkreślając konieczność wyzdignięcia kraju z obecnej sytuacji gospodarczej. Premier powiedział, że dokonać tego może jedynie społeczeństwo wolnych obywateli oraz polityka rządu obdarzonego zaufaniem zdecydowanej większości Polaków. Mazowiecki wezwał do podjęcia natychmiastowych kroków w celu zwalczania inflacji m.in. poprzez reformę podatkową, utworzenie giełdy oraz rewaloryzację złotego. Z powodu przemęczenia premier był zmuszony przerwać swe wystąpienie i udać się na 15-minutowy odpoczynek.

OBSADA niektórych stanowisk w rządzie: wicepremierzy: Leszek Balcerowicz (jednocześnie minister finansów) - OKP; Czesław Kiszczak (jednocześnie minister spraw wewnętrznych) - PZPR; Czesław Janicki (jednocześnie minister rolnictwa) - ZSL, Jan Janowski (jednocześnie przew. Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego) - SD. Ministrowie: edukacji narodowej - Henryk Samsonowicz (OKP), gospodarki przestrzennej i budownictwa - Aleksander Paszyński (OKP), kultury i sztuki - Izabela Cywińska (OKP), pracy i polityki socjalnej - Jacek Kuroń (OKP), przemysłu - Tadeusz Syryjczyk (OKP), bez teki - Aleksander Hall (sprawy stosunków międzypartyjnych) oraz Jerzy Regulski (sprawy terytorialne) - obydwaj OKP, spraw zagranicznych - Krzysztof Skubiszewski, obrony narodowej - Florian Siwicki (PZPR), transportu, żeglugi i łączności Adam Wielecki (PZPR), współpracy gospodarczej z zagranicą - Marcin Świąćciński (PZPR). Agencje zachodnie podały, że 12 stanowisk w rządzie ma OKP, 4 PZPR, 7 ZSL i SD oraz jeden minister jest ministrem niezależnym.

Stany Zjednoczone oświadczyły, że nowy rząd premiera Mazowieckiego może liczyć na poparcie. USA wyraziły

pragnienie prowadzenia rozmów z nowym rządem Polski. Podobne deklaracje złożyły inne państwa zachodnie.

DO GŁOSU DOCHODZI INNA POLSKA

Lech Wałęsa powiedział, że po raz pierwszy od półwiecza Polska ma rząd, który miliony obywateli mogą uznać za swój własny. Stwierdzenie to zawarte jest w oświadczeniu Wałęsy, wydanym przez biuro prasowe Solidarności po zatwierdzeniu przez Sejm rządu Mazowieckiego. Wałęsa podkreślił, że on sam jako przewodniczący Solidarności zrobi wszystko, by ułatwić realizację trudnych zadań rządu. Wraz z powołaniem rządu Mazowieckiego, podkreślił Wałęsa, do głosu dochodzi inna Polska, dotychczas odsunięta od udziału w rządzeniu krajem.

ZBROJNA INTERWENCJA WISIAŁA NAD POLSKĄ?

Leopold Unger-brukselczyk, dziennikarz belgijskiego "Le Soir", współpracownik paryskiej "Kultury", były dziennikarz "Życia Warszawy" powiedział w wywiadzie dla RWE powołując się na wiarygodne źródła, że na wieść o mianowaniu nie-komunisty, katolika Tadeusza Mazowieckiego na stanowisko premiera PRL, w Europie Wschodniej zawrzało, zwłaszcza zaś w Bukareszcie, Berlinie, Pradze i Sofii. Szef partii i państwa w Rumunii N.Ceausescu zażądał nawet natychmiastowego zwołania szczytu komunistycznego, na którym chciał, aby omówiono zagadnienie interwencji zbrojnej wojsk Układu Warszawskiego w Polsce. W odpowiedzi szef PZPR M.Rakowski skontaktował się z przywódcą sowieckim M.Gorbaczowem. Gorbaczow najprawdopodobniej wykluczył interwencję (czego się tylko domyślamy, gdyż do niej nie doszło), nie organizując szczytu komunistycznego i pozostając dalej na wakacjach na Krymie, a Rakowski udał się na wakacje do Bułgarii.

WIZYTA WAŁĘSY W RFN

I SZUMIAŁ WIECZNY
REN...

"Człowiek XXI wieku będzie Europejczykiem. (...) wyrównają się poziomy ekonomiczne. Jesteśmy skazani na siebie" - powiedział w trakcie swojej wizyty nad Renem Lech Wałęsa.

Dziwna była to wizyta. Wałęsa wprawdzie z dumnie podniesioną głową, ale... przybył tu po pomoc finansową. Nie ma czego ukrywać i obie strony zdawały sobie z tego doskonale sprawę. Wałęsa przybył do RFN z przesłaniem dotyczącym pomocy w przebudowie Polski. Jego wizyta miała na celu zbudowanie klimatu do przyszłych rozmów politycznych i gospodarczych. Jego zaś wypowiedzi tu w RFN dotyczyły trzech podstawowych spraw.

Po pierwsze Polska znajduje się w katastrofalnej sytuacji gospodarczej, która pogarsza się z dnia na dzień. Wybuch gniewu ludu może doprowadzić do nieobliczalnych skutków i zrujnować to co z takim trudem zdołano osiągnąć.

Po drugie pomoc, o którą zabiega Polska wcale nie musi oznaczać pożyczek i kredytów. Chodzi o nową technologię, o wymianę myśli technicznej, o inwestycje korzystne dla obu stron. Słowem, o to, co zdaniem Wałęsy i jego doradców może w szybkim czasie postawić Polskę na nogi. Bez napływu obcego kapitału nie da się w żaden sposób tych spraw załatwić.

Trzecia i, zdaniem delegacji Solidarności, najważniejsza sprawa to idea wspólnej Europy. Inwestycje w Polskę to są inwestycje we wspólną Europę. Sprawa niewyobrażalna wydaje się dziś taka sytuacja, w której w sercu Europy znajdzie się kraj ubogi otoczony bogatymi sąsiadami!

Wałęsa na wszystkich spotkaniach

podkreślał również nienaruszalność naszych granic zachodnich.

"UWIERZYLIŚMY
W JEDNĄ
EUROPE"

Wizyta Lecha Wałęsy w Bonn, Essen i Dusseldorfie była szczegółowo relacjonowana przez wszystkie mass media zachodniemieckie. We wszystkich głównych wydaniach dziennika TV na czołowych miejscach. Wałęsa w tłumie reporterów na lotnisku w Dusseldorfie, Wałęsa wśród związkowców, z prezydentem Richardem von Weizsackerem, z Helmutem Kohlem, do którego powiedział: "Oto ja prosty robotnik ze stoczni im. Lenina w Gdańsku stoję obok wielkiego kanclerza". Prezydent bardzo optymistycznie ocenił perspektywy rozwoju współpracy pomiędzy dwoma narodami. Kanclerz Kohl przytakiwał i również wiało od niego optymizmem. Zapowiedział nawet rychłą swoją wizytę w Polsce.

Na spotkaniu ze związkowcami centrali DGB Wałęsa zaprosił robotników niemieckich do Polski, aby bliżej zapoznali się z problemami naszej klasy robotniczej. Znowu były oklaski i kwiaty i wymawiane na różne sposoby nazwisko: Wałęsa, Wałęsa, a nawet Wałęsa. Po tym spotkaniu przywódca Solidarności oświadczył, iż najlepiej rozumieją się związkowcy. Ale nie o to przecież chodzi. Hasło "Proletariusze wszystkich krajów łączcie się" przeżyło już swoje apogeum, a skutki są nam nader dobrze znane.

W spotkaniu z przedstawicielami kół gospodarczych RFN nie było euforii. Powiało chłodem i rezerwą. Kapitalizm nie jest dobrą ciocią i nie zainwestuje w ciemno. Już dziś można powiedzieć, iż interesami w Polsce zainteresowany jest raczej drobny i średni kapitał aniżeli ten wielki. Taki np. Krupp nie zainteresował się Hutą Katowice, czy też kombinatem w Nowej Hucie i nic nie wskazuje na to, aby go to w przyszłości interesowało. Minister gospodarki Helmut Haussman również ostrożnie formułował perspektywy współpracy gospodarczej Polska-RFN.

Telewizja w specjalnym programie zatytułowanym "Polska-ostatnia szansa" przedstawiła reportaż z Polski zrealizowany przez specjalnych wysłanników. Był to ponury obraz kraju ludzi głodnych, stojących w tasemcowych kolejkach. Mieszkających w smutnych zniszczonych domach. Wypowiedzi obywateli PRL również nie były entuzjastyczne. Przeciwny obywatel utracił wiarę. Stoi w kolejce, myśli o żarciu, o zdobyciu kawałka chleba coraz droższego i mało angażuje się w to, czy ministrem płacy i spraw socjalnych będzie Kuroń czy Kwiatkowski. Obywatel jest głodny, ma coraz mniej pieniędzy i utracił - smutna to prawda - wiarę w lepsze jutro.

Reporterzy zachodni pokazali również zniszczony i przestarzały park maszynowy i przestarzały park maszynowy, brak części zamiennych, brak materiałów do produkcji. Kapitalizm jest ostrożny. W nowo zbudowany hotel zainwestuje. To zwraca się szybko, ale w starą fabrykę...? Przecież tu, w RFN, w ramach planu Marshalla zbudowano wszystko od nowa i takich fabryk

POLSKA

jak w Łodzi, czy w Tarnowie w ogóle już nie ma.

Wprawdzie Wałęsa stwierdził, iż ta wizyta przeszła jego najsmielsze oczekiwania, ale czy jego wiara i jego entuzjazm udzieliły się jego rozmówcom...? Stwierdził, że "uwierzyliśmy w jedną Europę". Ale czy ta jakże inna od naszej Europa również uwierzyła w nas...? Mam pewne wątpliwości. Obym się myliła!

JESTEM
WAŁĘSA!

Jeden z dziennikarzy zapytał Lecha Wałęsę kim się on naprawdę czuje? Kim jest? Przywódcą związków zawodowych? Wytrawnym politykiem? Czy też przywódcą narodu? "Jestem Wałęsa" - odpowiedział charyzmatyczny przywódca jak go określił marszałek Senatu prof. Stelmachowski.

Z okazji wizyty Lecha Wałęsy, który tak naprawdę nie piastuje żadnej funkcji państwowej, mówiono nad Renem o Polsce bardzo wiele. Obchodzący właśnie swoje 40-lecie Bundestag i Bundesrad na jednej ze swoich sesji zadeklarowali mimo wszystko, że pomogą. Jak i kiedy tego wciąż nie wiemy. A no... zobaczymy. "Pażywiom, uwidim" - jak mówią nasi wschodni sąsiedzi.

Ostatni dzień wizyty Wałęsy w RFN upłynął, tak jak i poprzednie, pod znakiem spotkań z politykami i związkowcami. M.in. z ministrem spraw zagranicznych Hansem Dietrichem Genscherem. W sumie delegacja Solidarności i Lech Wałęsa wylecieli z Hamburga zadowoleni z wizyty.

W ostatniej chwili 15 przemysłowców zadeklarowało chęć zainwestowania kapitału w owe 16 przedsiębiorstw, które są "do wzięcia" w regionie gdańskim. "Wpuścimy was do nas na 10-15 lat. Nie dlatego, że was kochamy, ale dlatego, że was potrzebujemy". Oto również jedno z oświadczeń Lecha Wałęsy - człowieka-institucji.

WIESŁAWA CZAPIŃSKA

NAJLEPSZE TOWARY, KONKURENCYJNE CENY
paczek do POLSKI

Prywatny firmowy transport i stała załoga doręczycieli na terenie Polski do Twoich usług. Dostawy do Polski w cyklu 14-dniowym (od listopada - 7-dniowym) bezpośrednio do domu odbiorcy. Dowolnie zestawiaj skład paczki (mandarynki od listopada). Zamówienie minimum 5 kg. UWAGA: Ceny ważne do końca 1989 r. UWAGA: ZWRACAMY KOSZTA nadania listu ekspresowego (do \$3.00) przy zamówieniu paczki o wartości powyżej \$60.00.

Ilość	Nazwa towaru	Cena CD \$	Razem
..... x 1 kg	Cytryny	2.40 =
..... x 1 kg	Pomarańcze	2.40 =
..... x 1 kg	Grejfruty	2.40 =
..... x 1 kg	Banany	3.00 =
..... x 1 kg	Mandarynki	2.50 =
..... x 100 g	Czekolada gorzka	0.80 =
..... x 100 g	Czekolada mleczna	0.90 =
..... x 100 g	Czekolada orzechowa	0.80 =
..... x 400 g	Bomboniera	3.70 =
..... x 300 g	Cukierki witaminowe	3.10 =
..... x 500 g	Ciasteczka maślane	3.50 =
..... x 1 op	Guma do żucia (60 g)	0.70 =
..... x 250 g	Kawa ziarnista brazylijska	2.20 =
..... x 1 kg	Kawa ziarnista brazylijska	6.20 =
..... x 3 kg	Kawa ziarnista brazylijska	17.00 =
..... x 5 kg	Kawa ziarnista brazylijska	25.00 =
..... x 100 g	Herbata cejlońska	1.10 =
..... x 1 kg	Herbata cejlońska	9.00 =
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa norm.	1.10 =
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa rumianek	1.10 =
..... x 25 szt.	Herbata ekspresowa różana	1.10 =
..... x 400 g	Herbata instant cytrynowa	2.20 =
..... x 800 g	Czekolada w proszku	4.20 =
..... x 250 g	Kakao	1.80 =
..... x 200 g	Rodzynki kalifor.	1.10 =
..... x 200 g	Migdały kalifor.	2.10 =
..... x 200 g	Wiórki kokosowe	1.40 =
..... x 400 g	Pasta czekol. orzech.	2.40 =
..... x 500 g	Margaryna mleczna słonecznikowa	1.90 =
..... x 11	Olej jadalny roślinny	5.20 =
..... x 500 g	Ryz (USA)	1.90 =
..... x 400 g	Mąka kartoflana	1.60 =
..... x 3 op	Budyń czekoladowy i waniliowy	1.20 =
..... x 1 zest.	Środki do pieczenia	2.50 =
(10 op. cukr. wan., 6 op. proszku, 12 op. żelatyny, 3 op. drożdży)			
..... x 1 kg	Mąka	1.30 =
..... x 5 kg	Mąka	5.50 =
..... x 1 kg	Cukier	1.30 =
..... x 5 kg	Cukier	5.80 =
..... x 500 g	Pieprz czarny	5.00 =
..... x 100 g	Sardynki w oleju	1.00 =
..... x 1 kg	Kabanosy	9.00 =
..... x 1 kg	Krakowska	9.00 =
..... x 1 kg	Frankfurterki	9.00 =
..... x 1 kg	Szynka gotowana	10.00 =
..... x 450 g	Szynka w puszcze	4.40 =
..... x 340 g	Szynka mielona	2.20 =

Ubezpieczenie i dostawa paczki: BEZ OPŁAT w Kanadzie i w Polsce.

Załączam Cheque lub Money Order na sumę ogółem CDS

NADAWCA: tel.:

ODBIORCA: tel.:

Zlecenia przyjmuje:

COPYA-TRADE, 291 Lois Crescent, TIMMINS, Ont. P4P-1G6

TEL. 705-268-6875 (po 6 pm); TEL. 416-252-1807 (po 6 pm); FAX 705-268-9181 (bez przerwy).

UWAGA! UWAGA! Przekazy pieniężne na konta do Polski "via satelita" do 4 dni.

Konkurencyjne ceny np. powyżej 1200.00 CDS BEZ OPŁAT MANIPULACYJNYCH.

Artykuły przemysłowe oferowane u innych, po atrakcyjniejszych cenach u nas.

Przed kilkoma dniami odwiedził mnie dziennikarz "Gazety Wyborczej". Przyjechał tu jako przedstawiciel pisma opozycyjnego, wyjechał po dwóch dniach jako reprezentant prasy rządowej: to się nazywa przyspieszenie historii! Od chwili, gdy Tadeusz Mazowiecki został mianowany premierem, "Trybuna Ludu" stała się dziennikiem opozycji...

Bardzo to wszystko zabawne, ale przyznam, że rządowi wcale nie zdroszczę. Tytuł jednej z gazet niemieckich - chyba nieprzekładalny - brzmi: "Solidarność" regiert - KP parteit", co da się wyłożyć mniej więcej tak: "Solidarność" rządu - KP partyjni". Co z owego partyjnięcia może wynikać, stąpali się powiedzieć niektórzy przedstawiciele "Solidarności" (już bym się z nawyku pomylił i napisał: przedstawiciele opozycji!): przewidują totalny opór, a nawet wszelkiego rodzaju prowokacje. Niezależnie jednak od tego Władysław Frasyniuk wystąpił z niezwykle smakowitą ofertą: ponieważ oddajemy czerwonym policję i wojsko (nie wiadomo dlaczego w takim razie nie przekazać tych tek od razu facetom z Kremła, niech mają, co im się należy), można by obsadzić na stanowiskach wice ministrów naszych ludzi: np. w policji tych, którzy jej praktyki odczuli na własnej skórze. Tutaj - jeśli ta idea miałaby się oblec w ciało - jednym z najbardziej doświadczonych jest Jacek Kuroń. Kuroń jako zastępca szefa policji: cóż to za gratka dla dziennikarza!

Co jednak może oznaczać to, że "Solidarność" rządu? Gdy Michnik proponował "naszego premiera", nic konkretnego dlań nie wymyślił, a szkoda, gdyż w tej sytuacji gospodarczej wszelkie dobre rady są na wagę złota. Nie tylko zresztą o gospodarkę tu chodzi. Także o zarządzanie, administrację krajem. Dotychczas pozostawały one w rękach komunistów (cokolwiek by się nie kryło za tą dziwną nazwą) - w tej chwili nie wydaje się możliwa natychmiastowa wymiana kadr. I właśnie owe "kadry", najbardziej zagrożone przez zachodzące przemiany, będą zapewne sabotowały działania nowych władz. Przy czym nie należy zapominać, że po ponad czterdziestu latach radosnej

twórczości "naszej partii" mamy tu do czynienia z układami mafijnymi wyjątkowo silnie zakorzenionymi, z wieloma rozgałęzieniami, systemami szantażu i wymuszeń.

Sprawa gospodarki to przede wszystkim sprawa pieniądza - a pieniądź polski praktycznie nie istnieje. W tutejszym banku przy dworcu kupują 100 zł za 1 feniga, sprzedają po sześć, ale w banku obok, gdzie sprzedają po cztery fenigi, nie kupują już wcale. Dzisiejsze notowania w kantorach warszawskich wynoszą dla dolara: przy kupnie 7,5 tys. zł, przy sprzedaży 8,2 tys. Na razie nie wskazuje na to, by owa tendencja spadkowa, którą obserwujemy, miała się zmienić: przeciwnie - raczej się pogłębi. Nadto nie można zapominać o tym, że pieniądź polski spełnia funkcję pieniądza tylko w części, że nie istnieją banki z prawdziwego zdarzenia. Tym samym i gospodarka - coraz częściej co prawda oparta na dolarze i innych walutach zachodnich, nawet na rynku wewnętrznym - nie jest w stanie funkcjonować normalnie. Obok strajków, które - na skutek inflacji - wymuszają podwyżki 100%, obserwować można w kraju ucieczkę od pieniądza, co jest bodaj najbardziej widocznym objawem katastrofy. Jak z tego wyjść?

Kierunek poszukiwań wydaje się jasny: rozwiązań trzeba szukać przede wszystkim we właściwej polityce zagranicznej. Musi ona połączyć w sobie dwa kierunki: po pierwsze zapewnić Sowiетom poszanowanie ich interesów w Polsce, po drugie zaś doprowadzić do wyzwolenia się od zależności gospodarczej wewnątrz bloku i rozbudowy współpracy ekonomicznej z Zachodem. Wciąż otwarte jednak pozostaje pytanie, w jakim stopniu rząd Mazowieckiego będzie mógł swobodnie kształtować swe stosunki międzynarodowe. Czy uda się ten obszar polskiego życia wyrwać z rąk komunistów? Jeśli zaś się uda, to jaka będzie reakcja Moskwy? Już w tej chwili wiadomo, że zmiany zachodzące w Polsce wywołały historyczne reakcje w Rumunii i w Czechosłowacji - nie są to co prawda kraje, których postawa może specjalnie nowemu rządowi zagrozić, niemniej stosunki polsko-czechosłowackie do drugorzędnych nie powinny

należać. (Nawiasem mówiąc, jeśli moje przeczucia okażą się słuszne, ten problem niebawem sam się rozwiąże: wydaje się, że już niedługo będziemy czekać na poważne zmiany u naszych południowych sąsiadów).

PZPR wzywa, by nowy premier w trakcie formowania gabinetu przyznał komunistom odpowiednią liczbę tek ministerialnych. Oznacza to, że Rakowski i jego koledzy w żadnej mierze nie chcą się zadowolić tylko dwoma stanowiskami w rządzie. Dziwić się temu nie należy. Nie chodzi bowiem o "odpowiednią reprezentację" partii, lecz o jej samoobronę przed rozpadem. Utrata wpływów we władzach, szczególnie zaś w gospodarce i administracji spowodować musi narastającą lawinowo ucieczkę członków komunistycznej organizacji, przerzedzenie jej szeregów: każdy, kto myśli o swej przyszłości nie będzie szukał dla niej szansy wśród czerwonych. Dotyczy to karier we wszystkich możliwych dziedzinach: w prasie i propagandzie, w szkolnictwie i oświacie, w służbie zdrowia - gdziekolwiek, poza może jeszcze policją i wojskiem. Niewesołe perspektywy.

Niewesołe szczególnie dla samego "Mnietka" czyli M.F. Rakowskiego. Sytuacja nadaje się na powieść. Oto bowiem, po wielu latach niebanalnej wcale kariery politycznej - a warto mu pamiętać jego poprawną postawę w roku 1968 (w piśmie przezeń prowadzonym znajdowali schronienie ludzie prześladowani, nie mający gdzie indziej szansy publikacji) czy redaktorstwo w "Polityce", która była tygodnikiem, jak na komunistyczne stosunki, wyjątkowo otwartym, reformatorskim. Warto też pamiętać, że obecny I sekretarz wziął udział w inauguracyjnym posiedzeniu Konwersatorium "Doświadczenie i Przyszłość" (zreiterował później, to prawda, lecz wiele z tego, co DiP robił, odnajdywało echo na łamach "Polityki"). Nie jest to więc postać tak banalna, jak zdają się sugerować liczni felietoniści: ma również swe zasługi. I pomyśleć, że jego kariera, człowieka obdarzanego nienawiścią średniego aparatu, nieufnością wierchuszki partyjnej, nie pozbawiona ryzyka (odstawka w stanie wojennym - na wyraźne

zyczenie Moskwy), skończyła się w istocie tragikomicznie. "Mnietek" mierzyl bowiem od wielu lat tak, by wylądować na obecnym stanowisku. Tymczasem samo stanowisko straciło niemal całkowicie swą wartość. Jest w tym pewien dramatyzm - myślę, oczywiście, o jego ludzkim, osobistym wymiarze. Ale jest w tym i pewien morał, który ma znaczenie dużo powszechniejsze: o małości wyłącznie politycznych ambicji i nicości czynienia z nich jedyne punktu odniesienia w swych życiowych planach. Oczywiście - w systemach totalitarnych czy autorytarnych ten typ kariery jest czymś normalnym, w tych bowiem systemach następuje sprowadzenie całego systemu wartości do "mieć". Kiedy jednak wartości znów odzyskują swe znaczenie, owe kariery okazują się skokiem w nicość.

Póki co jednak "Mnietek" się broni: cóż mu pozostało? Nie jest to jednak wciąż postać pozbawiona możliwości działania. Stąd też tak ważną sprawą staje się zdobycie przez nowy rząd i przez społeczeństwo kontroli nad "aparatem przemocy" - czy to przez wprowadzenie doń swoich ludzi, czy poprzez ustanowienie (np. w parlamencie) odpowiednich ciał zdolnych ograniczać jego dotychczasową samowolę. Jest też sprawą pierwszoplanową wyprowadzenie wreszcie partii z zakładów pracy: wystarczy obecność związku Miodowicza wobec komunistów całkowicie dyspozycyjnego. Jest też wreszcie konieczność wyrwania części przemysłu spod wyłącznej kontroli wojska. Jak widać, nowy rząd będzie się musiał uporać z całą masą trudności stanowiących spadek po komunizmie.

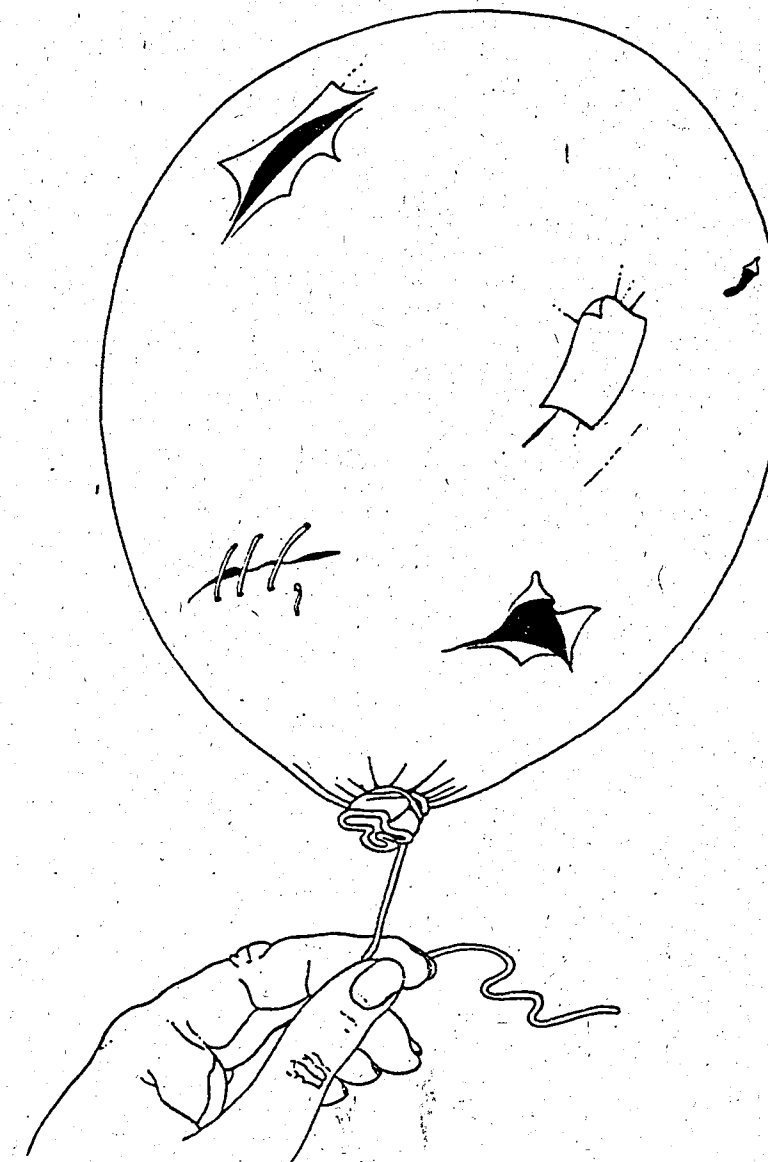
Nowy układ, który powstał w Polsce po rozbiciu koalicji PZPR z ZSL i SD jest układem przejściowym. Można bez większego ryzyka prorokować, że w stosunkowo krótkim czasie na arenie polskiego życia politycznego pojawią się nowe, poważne siły. Świadczy o tym choćby reaktywowanie działalności PSL: ludowcy, mający w naszych dziejach znakomite tradycje, mają też przed sobą obiecującą przyszłość. Jeśli nie nastąpi rozdrobnienie ruchu ludowego, PSL może już niebawem okazać się jedną z najważniejszych sił politycznych w kraju, siłą o wielkim zapleczu społecznym, partią masową,

zdolną konkurować z uformowaną przez robotniczą "Solidarność" grupą, która obecnie coraz wyraźniej decyduje o zachodzących zmianach. Trzeba się też liczyć z silną rozbudową kadrowego na razie ruchu chrześcijańsko-demokratycznego - znajdzie on zapewne oparcie w Kościele. Nie można też wreszcie wykluczyć pojawienia się silnego, zwłaszcza wśród młodzieży, ruchu o tradycjach narodowo-demokratycznych (o jego wpływach informował mnie niedawno poważny przed wojną i

w jej trakcie działacz ONR przerażony zasięgiem postaw antysemitycznych wśród młodych ludzi).

Stoimy u progu wielkich przemian, wobec wielu otwartych pytań. Głośne dziś autorytety mogą w niedługim czasie odejść w zapomnienie lub na dalszy plan. Zagrożona jest stabilizacja polityczna kraju: zarówno wewnętrzna, jak zewnętrzna. Przejmowanie władzy jest jednak nawet w tych warunkach koniecznym ryzykiem.

LESZEK SZARUGA

ANTONI CHODOROWSKI

BEZCENNY OPTYMIZM

Wywiad ECHA z ekonomistą amerykańskim prof. ANDRZEJEM BŁASZCZYŃSKIM

G.F.: Plan Trzeciakowskiego pomocy Polsce wzbudził duże zainteresowanie i głosy krytyczne, zarzucającemu brak realizmu.

A.B.: Przede wszystkim nie nazywajmy tego jednak planem Trzeciakowskiego. Pracowało nad nim kilka osób i podpisała się pod nim Solidarność. Jest to plan Solidarności.

Dokument, o którym mówimy, składa się z trzech części:

A) Cele programu, czyli gruntowne zreformowanie gospodarki polskiej w kierunku systemu rynkowego i demokratycznego, jak i zintegrowanie ekonomii polskiej z resztą świata. Do tego konieczna jest pomoc finansowa dla Polski.

B) Źródła pomocy finansowej i

C) Uwarunkowanie pomocy - to znaczy jakie warunki muszą być spełnione zanim Zachód nam pomoże.

Ten schemat, w tak ogólnym zarysie jest sensowny. W szczegółowym opracowaniu jednakże są problemy.

Jeśli chodzi o źródła pożyczek, jest tu małe nieporozumienie. Widziane są te pożyczki jako sposób wyjścia z kryzysu, a tymczasem nie będą one odpowiadały oczekiwaniom.

Pierwszym wymienionym źródłem jest IMF (Międzynarodowy Fundusz Walutowy). IMF udziela pożyczek rządowi i z powodów statutowych fundusze nie mogą iść do prywatnych przedsiębiorstw, o czym mowa w pierwszym warunku trzeciej części (C) planu Solidarności. Celem pożyczek IMF jest wyrównanie tymczasowych problemów w międzynarodowym bilansie płatniczym; również z powodów statutowych, IMF nie udziela pożyczek na rozwój gospodarczy czy też na konieczne w Polsce fundamentalne reorganizowanie ekonomii. Warunki, które stawia IMF mają niewiele wspólnego

z zmianami, o których mowa w trzeciej części planu.

Jeśli IMF mówi o reformach, ma na myśli wzrost cen i zmniejszenie subsydiów w celu ustabilizowania budżetu państwowego i umożliwienia zahamowania inflacji w przyszłej fazie. To jest niewspółmiernie mało wobec zmian całego systemu gospodarczego w Polsce i wyciągnięcia kraju z kryzysu. Poza tym, biorąc pod uwagę drastyczną sytuację gospodarczą jak i polityczną, wątpliwe jest czy tego typu reformy w ogóle są możliwe i pożyteczne. Będą one wcześniej czy później konieczne, lecz w tej chwili najważniejsze jest, aby naród przeżył kryzys, a rząd zajął się zmianą systemu od podstaw. Mamy do czynienia w Polsce nie tylko z inflacją, lecz i z depresją (to znaczy z drastycznym spadkiem produkcji i dochodu narodowego). W tej sytuacji polityka "zaciśnięcia pasa" w wydaniu IMF bez towaryszących zmian dających nadzieje na poprawienie produkcji, przypomina politykę Hoovera z czasów Wielkiej Depresji.

G.F.: Czy przestrzeżenie przez IMF swych reguł jest aż tak dla niego istotne?

A.B.: Zestawienie IMF jako źródła pożyczek i poważnych przemian w gospodarce jako warunku pożyczek oznacza, że spodziewamy się, że IMF spełni rolę gwaranta reform w Polsce. Podobnie stawianie warunku, że fundusze mają trafić do przedsiębiorstw niezależnych od administracji państwowej przypisuje IMF rolę banku komercyjnego i w dodatku przez wprowadzenie kryteriów nieekonomicznych działającego wbrew jednej z podstawowych zasad bankowości. Spełnienie tych oczekiwań wymagałoby zasadniczej zmiany charakteru tej instytucji, co oznacza negocjację umowy

międzynarodowej, która jest podstawą statutową IMF.

G.F.: A inne źródła?

A.B.: Na przykład wymieniony w dokumencie Bank Światowy jest międzynarodową organizacją, która chociaż pożyczka na cele rozwoju gospodarczego, musi posługiwać się pośrednictwem rządu. A więc warunkiem pomocy jest sformowanie kompetentnego rządu. Bank Światowy także nie ma możliwości ze względów praktycznych jak i politycznych wyegzekwowania od niego reform sugerowanych w projekcie Solidarności. Zwłaszcza że nie będzie miał wpływu na kroki polityczne komunistów walczących o utrzymanie kontroli.

Ponadto, Bank Światowy daje fundusze przeważnie na inwestycje w dziedzinie infrastruktury. Natomiast trudno by było tej instytucji skierować fundusze na sektor niezależny od administracji państwa, jak to przewiduje projekt Solidarności. Nie można się więc spodziewać, iż Bank Światowy przyczyni się poważnie do wyciągnięcia Polski z kryzysu.

Tu należy podkreślić, że pożyczki Banku Światowego mogą być pomocne z innych względów, jeżeli ministerstwo finansów będzie poza kontrolą komunistów.

G.F.: Czy twórcy projektu Solidarności nie zdawali sobie sprawy z tych problemów?

A.B.: Wiem, że przynajmniej kilku z autorów dokumentu doskonale orientuje się w tych sprawach. Więc musieli wiedzieć, że niewłaściwie adresują swoje oczekiwania. Przypuszczam, że chcieli jednak podkreślić bezwzględność konieczność reform i że liczą na pomoc Zachodu w ich przeprowadzeniu. Być może, mają nadzieję, że kraje członkowskie IMF i Banku Światowego będą miały wpływ na przebieg reform, jeśli

nie przez te instytucje to bezpośrednio. Jest to jednak "wishful thinking".

G.F.: Wróćmy do innych źródeł pomocy.

A.B.: W dokumencie mówi się o dalszych pożyczkach i darowiznach w sumie 4,3 miliarda dolarów. Trudno zrozumieć z tekstu skąd te fundusze mają przyjść.

Prywatne banki przykładowo, pożyczły Polsce sporo pieniędzy i ich głównym interesem jest zbieranie procentów z już zainwestowanego kapitału. Wiedzą, że są małe szanse na zwrot kapitału w najbliższej przyszłości i w dużej części spisały go na straty. Czy z ich punktu widzenia jest sens inwestować dalsze sumy i podejmować większe ryzyko? Zwłaszcza gdy obecna sytuacja może się im wydawać niepewna.

Możliwe, że w tej sumie mieści się darowanie istniejących długów. Byłoby to w pewnym sensie fikcją. Najprawdopodobniej Polska i tak nie będzie w stanie spłacić wszystkich długów, a więc darowanie długów, które i tak nie będą spłacone nie stwarza nowych środków. Widziane z tej strony, staje się to tylko manewrem, aby zachować stan wypłacalności kraju. Zresztą, nawet jeżeli darują nam 4 miliardy pozostaną 34 miliardy, suma, która jest wystarczająco uciążliwa.

Natomiast, jeżeli w tej sumie mowa o pożyczkach i darowiznach rządów państw zachodnich to jest nadzieja na nowe kredyty. Zachodzi jednak pytanie, czy i rządy państw zachodnich będą jednomyślnie wymagać odpowiednich przemian w systemie gospodarczym i czy będą inwestować w przedsiębiorstwach niezależnych od administracji?

Największym problemem w tej części planu jest, że kwota 4,3 miliarda, o której mowa, wydaje się być przeznaczona głównie na cele konsumpcyjne czy też zachowawcze, np. infrastrukturę. Pieniądze zużytkowane w ten sposób nie są w stanie wyciągnąć kraju z kryzysu gospodarczego. Mogą natomiast zapobiec kryzysowi politycznemu i mogą ratować naród przed głodem na krótką metę i przed dalszym upadkiem cywilizacyjnym.

G.F.: Zamykamy sprawę źródeł i przechodzimy do warunków udzielenia kredytów.

A.B.: Tak. Skoro instytucje, o któ-

rych mówiliśmy, nie są w stanie dopilnować warunków realizacji kredytów, muszą to zrobić sami Polacy. Warunkiem podstawowym jest rząd zdolny do przeprowadzenia reform. Pobożnym życzeniem wydaje się być, aby dokonał tego Sejm bez odsunięcia partii (to znaczy komunistycznej) od decyzji finansowych.

G.F.: Czyli rząd jest sprawą kluczową. Czy jednakże proponowane reformy stanowią właściwe warunki pomocy z Zachodu?

A.B.: W większości są one właściwe, tyle że są niezbyt sprecyzowane i ich konieczność zbyt łagodnie podana. Znajduje się tu jednak parę niebezpiecznych propozycji.

Na przykład, proponowana instytucja "rady własności", która ma mieć ogromny zasięg w dysponowaniu mieniem państwowym, pomimo przewidzianego nadzoru parlamentu najprawdopodobniej wymknęłaby się spod tej kontroli. Mamy dużo przykładów z systemu zachodniego i to przy dużo mniejszym zasięgu dysponowania. Kto miałby być w zarządzie tej instytucji? Bo jeśli będą to komuniści, nie tylko będziemy mieli uwłaszczanie nomenklatury, ale i powrót do komunistycznego systemu gospodarki.

Podobnie, propozycja oddania Banku Emisyjnego pod kontrolę parlamentu nie budzi zaufania. Biorąc pod uwagę możliwość drukowania pieniędzy należy oddzielić Bank Emisyjny nie tylko od rządu, ale także od innych ośrodków władzy. Bank powinien być w pełni niezależny.

Przypuszczam, że zajmie jeszcze trochę czasu zanim opracowany będzie bardziej konkretny program reform. Nie jest to łatwe zadanie. Należy sobie jeżeli będą odpowiednie reformy, ludzie muszą uwierzyć, że TO będzie działać. Oczywiście, im bardziej sensowne reformy, tym lepiej, ale i to może nie być wystarczające. Ludzie muszą także uwierzyć w permanentność reform, w ich skuteczność i w ogóle w możliwość wyjścia z kryzysu, w ich własne siły. Jeżeli reforma nie przekonania ich do przyszłości, nie uwierzą w efektywność reformy - nie się nie uda!

G.F.: Chodzi Ci o optymizm inwestycyjny?

A.B.: Tak. Polska się podniesie,

kiedy polski obywatel uwierzy w przyszłość polskiej gospodarki i zacznie w nią inwestować, ponosić ryzyko. Jeżeli fundusze z Zachodu i reformy polityczne i gospodarcze zdołają taki stan wywołać, to jest nadzieja na poprawę.

G.F.: Pewne przyływy optymizmu pojawiały się... ze zmianą rządów nawet w ramach systemu.

A.B.: Tym razem musi to być bardzo poważna zmiana. Ludzie muszą wierzyć, że naprawdę ktoś inny i według innych zasad decyduje w sprawach gospodarki. Muszą uwierzyć, że reformy nie zostaną wycofane czy zniekształcone przez "nieznanych sprawców".

G.F.: Czyli czynnik polityczny uważasz w polskiej ekonomii za kluczowy?

A.B.: Zdecydowanie tak. Odpowiednie zmiany polityczne stworzyć mogą sprzyjającą sytuację psychologiczną, która pozwoli im uwierzyć w przyszłość. To z kolei pozwoli na wykorzystanie istniejących i nowych środków, które, powiedzmy, ktoś by nam udostępnił.

G.F.: Swoją drogą, ekonomia to... nauka uwzględniająca czynnik wiary.

A.B.: Tak. Element psychologiczny jest ważnym czynnikiem w ekonomii. Jeżeli ludzie są pełni pesymizmu i działają według tych oczekiwań, mogą spowodować kryzys. Oczywiście, kryzys może przyjść i w inny sposób. Jeżeli ludzie uwierzą, że będzie dobrze i zaczęną kierować się tym przekonaniem stwarzają szanse na poprawę. A żeby przekonać ludzi, reforma musi być zrozumiała, realna i radykalna.

G.F.: A dzięki czemu sami Polacy mogliby się wydzignąć?

A.B.: W Polsce, wbrew powszechnej opinii, są zasoby. Obywatele mają konta dolarowe nie tylko w PKO, ale i za granicą. Można przyjąć, że mogą mieć od 5 do 10 miliardów dolarów, nie licząc majątku, który może powrócić do kraju z zagranicy. Te zasoby nie są inwestowane w gospodarkę. Jeżeli nawet zainwestuje się dalsze 10 miliardów w sektor prywatny, to bez dozy optymizmu uzyskane z tych inwestycji środki nie wrócą do gospodarki, a zostaną ulokowane w zachodnich bankach.

Dokończenie na str. 33

GŁOS Z LITWY, ŁOTWY I ESTONII ...

Było to przed kilkunastu laty. Na premierę filmu "Hamlet" przyjechali do Polski radzieccy filmowcy. Kolejną filmową wersję Szekspirowskiego arcydzieła zrealizował Grzegorz Koziniec. Rolę tytułową odtwarzał znakomity Innocentij Smoktunowski. Piękną i liryczną Ofelią była Anastazja Wertyńska - córka słynnego barda i twórcy niezwykłych baład, do dziś na całym świecie śpiewanych. Rolę matki grała Ella Radzin - aktorka łotewska. Jak zwykle z takiej okazji zorganizowano konferencję prasową. Za stołem konferencyjnym, obok filmowców, zasiadli również napuszeni i podejrzliwi przedstawiciele ambasady ZSSR w Warszawie. Wypowiadali się reżyser i odtwórca głównej roli, po czym przysła kolejną królową-matkę. Z jej ust popłynęły słowa w jakimś absolutnie obco brzmiącym języku. Tłumaczka zamilkła i spłoszona spoglądała po sali. Z oczu przedstawicieli ambasady spłynęły złe błyski. Zrobiło się dziwnie. Po chwili Ella Radzin łamaną ruszyczką zaprosiła za swoją złą znajomość urzędowego języka ZSSR. Powiedziała, iż wie, że nikt nie zrozumiał ani słowa z tego, co mówiła, ale ona bardzo chciała żeby obecni usłyszeli dźwięk jej rodzinnej mowy. Muzykę języka łotewskiego. Odezwały się rzadkie brawa. Klaskało jednak niewielu. Dziennikarze też się bali.

Ciekawa jestem, co robi dziś ta wspaniała artystka i dzielna kobieta...? Jestem pewna, że była w imponującym łańcuchu tych, którzy 23 sierpnia w kolejną rocznicę podpisania paktu Ribbentrop-Mołotow wzięli się za ręce i stworzyli łańcuch pomiędzy Tallinem, Rygą i Wilnem. 20 minut trwał ów imponujący protest. Łopotwały narodowe flagi, wznosiły się w geście zwycięstwa ręce ze znakiem litery V. "Victoria" wołali mieszkańcy trzech nadbałtyckich republik. Żądali niepodległości, niezależności i wolności. Żądali anulowania haniebnego paktu.

Ilu ich było? Podobno około 3 milio-

nów. A może więcej... W demonstracji brali także udział Żydzi, goszczący wówczas na Litwie Polacy, a również i Rosjanie. Po prostu ludzie dobrej woli. Polacy stworzyli w Wilnie swój własny "polski kilometr". Na ten czas zamilkły spory pomiędzy Polakami i Litwinami. Słońce oświetlało twarze młodych, dzieci i starców. Łańcuch solidarności pokoleń, łańcuch wiary i nadziei w zwycięstwo. Wiary w ziszczenie nigdy nie pogrzbanych ideałów o wolnej Estonii, Łotwie i Litwie.

Ta imponująca solidarność trzech nadbałtyckich republik przeraziła władzę na Kremlu, chociaż już przecież odmienioną, pieriestrojkową i głośnioskową. Co poniektóre gazety obracały na wszystkie strony brzydkie słowo nacjonalizm, a także przypominały o tym, że owa walka o wolność ma swoje granice. Nie wiadomo w jakich miejscach władza sowiecka ustawiła słupy wolności, ale póki co Bałtowie nie chcą już dłużej być wasalami Moskwy. Chcą być u siebie. Chcą się sami rządzić.

Moskwa potępiła również ostro litewski ruch niezależny Sajudis. Uznała go za nacjonalistyczny, najbardziej zdecydowany ruch niepodległościowy i zagrażający reformom Gorbaczowa, a także całej sowieckiej pieriestrojce. W tym wielkim zryw niepodległościowym republik nadbałtyckich Moskwa widzi poważne niebezpieczeństwo. Polityka narodowościowa prowadzona od lat miała zakończyć - zabić definitywnie jakiegokolwiek bądź ciągłość nacjonalistyczne. Tatarzy won z Krymu, na Łotwie więcej Rosjan niż Łotyszy, wszyscy mówią po rosyjsku. Najpierw są pionierami, a potem komsomolcami, a potem oddanymi członkami partii. Nad całą tą misternie utknaną pajęczą siecią panuje Kreml.

Niedawne wydarzenia w Gruzji, Azerbejdżanie, a także ostatnio w Mołdawii dowodzą, iż owa wiosna ogarnęła wszystkie zawłaszczony przez ZSSR ludy. Tym razem jest inaczej niż w Mickiewiczowskim Sonecie Krymskim.

Głos z Litwy słyszany jest nie tylko w Kraju Rad, ale na całym świecie. Ów, jak to pisze prasa sowiecka, "wirus nacjonalizmu" rozprzestrzenił się w niezwykle szybkim tempie. A w moim przekonaniu jest to początek przemian. Jego апогеум jeszcze nie nadeszło.

Obszerne oświadczenia KC KPZR ostro potępiają postępowania trzech republik. Jest to pierwsze tak ostre potępienie zawierające nawet ton groźby. Jeden z działaczy litewskiego Sajudisu oświadczył nawet, iż obawia się interwencji wojskowej. Kreml się boi postępującego ruchu wyzwolenia w republikach. Szczególnie Ukrainy... Niepokój wzbudziło również Forum Bałtyckie, które odbyło się w Rydze w dniach 21 i 22 sierpnia. Obok trzech zainteresowanych republik w forum wzięło udział wielu gości z zagranicy. M.in. poseł Zbigniew Romaszewski z Polski, który w swoim wystąpieniu poparł ruchy niepodległościowe Bałtów. Powiedział, iż Polska gorąco popiera niepodległość Litwy, Łotwy i Estonii.

Na forum wyraźnie powiedziano, iż nie chodzi o żadne poszerzenie stref wolności, ale o niepodległość tych 3 republik, które stały się ofiarami paktu Ribbentrop-Mołotow. Wystąpienie przedstawiciela USA, który wprawdzie powiedział, iż jego kraj nigdy nie uznał aneksji krajów bałtyckich, wzbudziło jednak duże rozczarowanie. Oczekiwano od niego jakiegóż bardziej zdecydowanej postawy i deklaracji, tym bardziej że noszono się z zamiarem wystąpienia do Organizacji Narodów Zjednoczonych o uznanie niepodległości trzech republik. Na razie ten projekt został odłożony na czas późniejszy.

Sytuacja krajów bałtyckich nie jest łatwa. Czas zrobił swoje, ruchy przesiedleńcze również. Najtrudniej jest na Łotwie, gdzie rdzennych Łotyszy jest dziś mniej niż 50%. W Estonii około 60% mieszkańców narodowości estońskiej. Tylko Litwinów jest siła - 80%. Przeto tam właśnie najgłośniej brzmi głos Sajudisu, a Front Narodowy ma dziś

Dokończenie na str. 26

P O L S K A

KRÓTKO:

Minister spraw wewnętrznych generał Czesław Kiszczak wyraził opinię, że przewrót mający na celu zatrzymanie reform społeczno-politycznych jest w Polsce wykluczony. Kiszczak stwierdził to w oświadczeniu dla "Gazety Wyborczej" wyjaśniając, że przewrót taki musiałby być zorganizowany z udziałem resortów obrony i KBW, a obecny skład personalny tych ministerstw nie dopuszcza takiej możliwości.

11 września odbyło się w Warszawie posiedzenie Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego, na którym przedstawiono wyniki wspólnego spotkania z przedstawicielami ZSL i SD. Omówiono też propozycje premiera Mazowieckiego w sprawie składu osobowego rządu. Członkowie OKP postanowili głosować en bloc na kandydaturę zgłoszone przez premiera. Podobną decyzję podjęli członkowie Klubu Parlamentarnego ZSL. 11 września trwały jeszcze spekulacje czy nazajutrz 12 września dojdzie w Sejmie do głosowania nad każdym kandydatem na ministra z osobna, czy też nad całym zaproponowanym składem osobowym rządu en bloc. Zarówno w Sejmie jak i w Senacie niektórzy parlamentarzyści domagali się głosowania z osobna nad kandydatami.

Premier Tadeusz Mazowiecki spotkał się z ustępującą Radą Ministrów oświadczaając, że rząd ten doprowadził do rozmów okrągłego stołu, w czym, jak powiedział, wielu obecnych odegrało ważną rolę. Premier podziękował równocześnie dotychczasowym członkom Rady Ministrów za lojalną współpracę.

Lech Wałęsa oświadczył, że największym błędem jego i Solidarności było wyrażenie zgody na przejęcie urzędu premiera w nowym rządzie. Wałęsa powiedział to w wywiadzie dla brytyjskiej telewizji BBC oświadczaając, że Solidarność została jednak od tego zmuszona przez okoliczności, gdyż po niedawnych wyborach stanęła przed możliwością szybkiego odtworzenia się monopolu PZPR. Następnie na konfe-

rencji prasowej w Gdańsku 11 września Wałęsa powiedział, że być może będzie korzystne dla Polski, jeśli w rządzie znajdą się członkowie PZPR. Dodał przy tym, że w partii jest wielu dobrze przygotowanych ludzi, zarówno politycznie jak i zawodowo.

Pół miliarda dolarów krótkoterminowego kredytu handlowego oraz odroczenie spłat zadłużenia - oto efekt nowych uzgodnień między Polską a 500 bankami-wierzycielami.

W woj. warszawskim wolne są 44 tysiące miejsc pracy. Brakuje ekonomistów, księgowych, magazynierów; humaniści mają kłopoty ze znalezieniem pracy.

W resorcie budownictwa znalazło się 12 przedsiębiorstw, które dojrzały już do tego, żeby przekształcić je w spółki kapitałowe. A więc takie, w których posiadacz akcji ma głos decydujący. Pracownicy nie są w stanie wykupić tylu akcji, by mieć głos decydujący. Rozważano różne możliwości wykupu akcji m.in. pożyczki dla pracowników. W pewnym momencie okazało się jednak, iż w jednym z tych 12 przedsiębiorstw już znaleźli się chętni do wykupu akcji. Resort budownictwa nie chce ujawnić, które to z przedsiębiorstw ma tak bogatych pracowników...?

W obecności prawie 400 tys. pielgrzymów odbyły się w niedzielę 3 września na Jasnej Górze uroczystości dożynkowe. Tegoroczne dożynki zorganizowane przez "S" rolniczą były jedynymi w tym roku dożynkami o zasięgu krajowym. Po raz pierwszy też wzięli w nich udział oficjalni przedstawiciele władz z marszałkiem Senatu prof. A.Stelmachowskiem oraz wicemarszałkiem i jednocześnie przewodniczącym NSZZ Rolników Indywidualnych "S" Józefem Śliszem. Najlepsze życzenia nadeszły - Papież, Prymas Polski i premier T.Mazowiecki.

Przewodniczący Solidarności Lech Wałęsa powiedział w Gdańsku w wywiadzie dla RWE, że Solidarność da szansę nowemu rządowi Mazowieckiego i będzie współpracowała z nim tak długo

jak długo będzie on rządem stwarzającym w Polsce warunki na pełny pluralizm. Gdy powstaną w Polsce różnorodne partie polityczne w pełni legalne, mogące działać bez hamulców w dziedzinie politycznej, wówczas rola Solidarności i jego jako przewodniczącego w dziedzinie politycznej zostanie spełniona. Solidarność stanie się wówczas czystym związkiem zawodowym, a inni zajmą się polityką i będą to lepiej robić. Ale dopóki w Polsce istnieje konfrontacja dwóch idei, starej, komunistycznej, antyreformatorskiej i nowej, solidarnościowej reformatorskiej, dopóty Solidarność angażuje się także w politykę. Obecnie sytuacja w Polsce spowodowała się do tego, że trzeba produkować. "Trzeba żeby powstały piekarnie małe, trzeba żeby powstały warsztaty rzemieślnicze, trzeba żeby tego było dużo, a wtedy będą problemy małe. Nie przeszkodzimy tego... chyba, żeby ktoś nas przejął pod wielki patronat".

Marian Orzechowski, przewodniczący Klubu Poselskiego PZPR, powiedział w Sejmie, że PZPR oczekuje i domaga się, aby rząd Mazowieckiego budował w Polsce socjalizm, dodając, że partia będzie sprawę tę kontrolowała.

54 milicjantów w Piekarach Śląskich wystrzelał list do premiera Mazowieckiego domagając się od niego wprowadzenia odpowiednich przepisów odpowiedzialności MO, separujących MO od SB oraz poważnego zredukowania ZOMO. SB w Piekarach Śląskich wszczęła śledztwo w sprawie listu, przesłuchując jego sygnatariuszy. Nikogo nie aresztowano.

Prezydent USA G.Bush i brytyjski minister spraw zagranicznych J.Major zgodzili się co do konieczności wystąpienia w jak najszybszym terminie pomocy żywnościowej do Polski. Stanowisko to zajęli oni w czasie spotkania w Białym Domu w Waszyngtonie 11 września. Rzecznik prezydenta USA M.Fitzwater dodał, że prezydent USA rozważa możliwość wystąpienia do Polski wyspecjalizowanej delegacji rządowej na wysokim szczeblu w celu ustalenia jakie są najpilniejsze potrzeby Polski.

STO LAT MINĘŁO...
OD NARODZIN ADOLFA HITLERA
KIM BYŁ JEDEN Z NAJWIĘKSZYCH ZBRODNIARZY LUDZKOŚCI?

WIEŚŁAWA CZAPIŃSKA

NASZ FÜHRER

Ciąg dalszy
z poprzedniego numeru

Na razie Hitler znajduje się w sytuacji zwycięzcy. Zwyciężył przeciwników w tonie własnej partii i sprawuje w niej niepodzielną władzę. Myśli także o małżeństwie z córką Bechsteinów. W ostatniej jednak chwili wycofuje się z tych małżeńskich planów. Przed nim inna droga, inne cele i zadania. Nie utonie w bezpiecznej egzystencji domowego ogniska. W jego działaniach utwierdzają go sukcesy Benito Mussoliniego. Triumfalny marsz na Rzym, uwieczniony sukcesem. Czas więc na marsz na Berlin. Sytuacja sprzyja skrajnym manewrom politycznym, bowiem w Niemczech panuje chaos i szaleje inflacja. Cena kg masła dochodzi do 6 bilionów marek!

Salę browaru obywatelskiego w Monachium (znów browar! Znow Monachium?) obstawiają SA-mani pod dowództwem Hermana Goeringa (on też już jest!). Hitler ogłasza narodową rewolucję. Staje na stole i wygłasza kolejne ze swoich słynnych przemówień. Zgromadzeni w browarze SA-mani maszerują butnie przez ulice Monachium. Ulicą Residenzstrasse do Odeon Platz.

Można także i dziś przemierzyć ten szlak. Zamknąć oczy. Uciec od współczesności barwnej i odmiennej w ponurą przeszłość ciemną i chmurną. Usłyszeć stukot tamtych kroków, zobaczyć tamte twarze - oblicza ludzi zdecydowanych na wszystko.

Maszerujących SA-manów zatrzymały strzały. Padło 16 ludzi. Hitler i Goering odnieśli obrażenia. Wówczas jeszcze Niemcy broniły się przed brunatną siłą. Hitlera i wielu innych aresztowano. Odbywały się procesy. Przyszłego wodza III Rzeszy sąd skazał na 5 lat więzienia i 200 marek grzywny. Od-

siadywał ją w twierdzy Landsberg - w otoczeniu pięknego alpejskiego pejzażu, który rozciągał się z okien jego obszernej i wygodnej celi. Nie było tu tam źle. Zwolennicy dbali o jego, jak na warunki więzienne, komfortową egzystencję. Mógł także pisać i przyjmować wizyty. To tu właśnie rozpoczął pisanie swojej autobiografii - znanej później jako Biblia Narodowego Socjalizmu "Mein Kampf". Współcześni badacze życia Adolfa Hitlera twierdzą, iż to Rudolf Hess był autorem kilku rozdziałów tej książki, a również i jej redaktorem.

20 grudnia 1924 roku Hitler opuszcza twierdzę. Jest pełen optymizmu. Już na początku nowego roku ostro przystępuje do działania. Ma wielu zwolenników. Ufa w zwycięstwo. Pomagają mu ludzie bogaci w rodzaju przemysłowca Fritza Thyssena - najbogatszego podówczas człowieka Niemiec. Pieniądze płyną do kieszeni jego i partii szerokim strumieniem. Faszyci nie są biedni. Walka była długa i burzliwa, w końcu jednak Hitler osiągnął to, co zaplanował. W 1933 roku wybrano go kanclerzem III Rzeszy. Powołany 12 listopada Reichstag składał się wyłącznie z członków NSDAP. Po śmierci Hindenburga Hitler stał się nie tylko kanclerzem, ale również prezydentem. Odtąd sprawował niepodzielną władzę. Wyprowadził się z Monachium i zamieszkał w gmachu Kancelarii Rzeszy.

W CIENIU REICHSTAGU

Stynny Reichstag stoi dziś na granicy obu części Berlina. Tuż przy murze.

Odbudowano go, chociaż wewnątrz w niczym nie przypomina niegdysiejszego gniazda faszystów. Obok zachowanej do obrad Bundestagu sali, reszta to jak gdyby muzeum czasu minionego. Ostrzeżenie dla przyszłych pokoleń. Dokumenty haniebnych zbrodni czasu ludobójstwa.

Hitler podobno nie lubił Berlina. Czuł się w nim źle. To nie było Monachium. Tamte znajome ulice, tamte knajpy i ich niepowtarzalna atmosfera. Wszystko bliskie i znajome. Może w Berlinie bardziej odczuwał obecność wrogich mu postaw... Może atmosfera tego miasta artystów, nie bardzo mu odpowiadała... On, który kiedyś też przecieć chciał być artystą...

Wkrótce Berlin zmieni swoje dotychczasowe oblicze. Opuszczają go pisarze Tomasz i Henryk Mann, Marlena Dietrich, Richard Tauber - wielki śpiewak operowy, Kurt Tucholski - publicysta i satyryk, światowej sławy spółka aktorska Bertolt Brecht - dramaturg i kompozytor Kurt Weil.

Ucichnie gwar dyskusji w słynnej "Romanisches Cafe" - gwar rozmów międzynarodowego towarzystwa ludzi sztuki. Wówczas Adolf poczuje się w Berlinie bardziej swojsko. Rozpocznie wraz ze swoim nadwornym architektem Albertem Speerem przebudowę Berlina i Kancelarii III Rzeszy.

Upodobania literackie Hitlera były nader skromne. Czytał chętnie powieści Edgara Wallace'a. Przepadał za twórczością Karola Maya, ubóstwiał jego książki. Przeczytał je wszystkie od deski do deski. Wielokrotnie. Pisarz ten również i dziś w obu częściach Niemiec cieszy się ogromną popularnością. A na terenie RFN od maja do października rokrocznie odbywa się festiwal poświęcony temu pisarzowi.

Uwielbiał też Hitler filmy - szczególnie melodramaty o pokrzywdzonych przez los kobietach.

UMRZEĆ Z MIŁOŚCI DO NIEGO, CZYLI GELI, EWA I INNE

Święta góra Niemców to Oberzalberg. U jej podnóża zbudował Hitler swoją słynną twierdzę - rezydencję, która weszła do historii pod nazwą "Berghof". Zaczęło się skromnie od małej, górskiej willi. Potem rozbudowano ją do rozmiarów godnych wielkiego wodza.

"Berghof" znajduje się w Alpach bawarskich. W RFN zachowują dyskretnie milczenie na temat niegdysiejszej rezydencji wodza, dziś, jak dawniej, odbywają się wędrowniki do świętej góry Niemców. Rezydencja Hitlera wyrosła na ludzkiej krzywdzie. W celu jej rozbudowy wywłaszczano okolicznych mieszkańców, właścicieli domów i gruntów, opornych zsyłano do obozu w Dachau. Jeden z tych, który oparł się nakazowi wodza spędził kilka lat w obozie. Nazywał się Heiner Jaeger.

To właśnie w Berghofie zamieszkała wieloletnia przyjaciółka Hitlera Ewa Braun. Nie pokazywała się, gdy przyjmował on oficjalnych gości. Żyła w jego cieniu. Kim była Ewa Braun?

Córka nauczyciela, wychowana w uczciwej mieszczańskiej atmosferze. Solidne wykształcenie średnie otrzymała w instytucie dla dziewcząt. Czy była piękna? Raczej przeciętna. Ciemne włosy, piwne oczy, średniego wzrostu, szczupła. Zbyt mały biust podobno wypychała sobie. Była w opinii współczesnych zaprzeczeniem ideału urody germańskiej. Owej doskonałości aryjskiej, którą tak forsował Hitler.

Wódz poznał ją, gdy był zakochany w swojej siostrzenicy Geli Raubal. Podobno Geli była o Ewę zazdrosna, Geli popełniła skutecznie samobójstwo w mieszkaniu Fuhrera, w którym mieszkali razem przez 4 lata. W chwili śmierci miała lat 21. Hitler traktował ją jak niewolnicę. Żyła w absolutnej izolacji, bez żadnych kontaktów z rówieś-

nikami. 40-letni wówczas wujek miał jej wystarczyć za wszystko. Jak się okazało nie wystarczył, a poza tym Geli wyznała kiedyś doktorowi Strasserowi iż: "Wujek żąda od niej takich rzeczy, które są po prostu wstrętne". Chodziło tu najprawdopodobniej o zboczenia seksualne wodza, o których to wśród wtajemniczonych mówiło się dość jednoznacznie. Było tajemnicą Poliszynela, iż Hitler nie był normalnym mężczyzną. Coś było nie tak. Ową nienormalność Hitlera potwierdza również znana aktorka filmowa Renata Muller. Pragnęła ona zafundować sobie romansik z dyktatorem i wyciągnąć z tego osobiste korzyści. Po kilku spotkaniach doszło wreszcie do intymnego tet a tet tej pary. To, co się stało zraziło ją raz na zawsze

do Hitlera. Otóż zażądał on od niej by go kopała i biła. Przerażona aktorka odegłała swoją niezwykłą rolę. Uczyniła to, czego sobie Adolf życzył. Do żadnego zbliżenia erotycznego między nimi nie doszło. Hitler niewątpliwie sadomasochista wystarczył sam sobie, że użyję tego eleganckiego eufemizmu. W relacjach aktorki brzmi to jednoznacznie i dosadnie. Dowody na zboczenia Adolfa Hitlera znajdują się również w materiałach Office of Strategic Services, a pochodzą one z przesłuchań różnych osób z najbliższego kręgu Hitlera.

Ciąg dalszy
w następnym numerze

WIEŚŁAWA CZAPIŃSKA

Niemcy przedstawione jako Niewinność Aryjska wsparta na swym wodzu i zbawicielu - Hitlerze. Rysunek niemieckiego grafika z 1934 r.

PIŁKA NOŻNA

POLSKA - GRECJA 3:0

Boris Becker

Boris Becker z RFN wygrał międzynarodowe mistrzostwa USA w tenisie pokonując w finale turnieju na Flushing Meadows w Nowym Jorku Iwana Lendla 7-6 (7-2), 1-6, 6-3, 7-6 (7-4).

Becker zdobył tytuł międzynarodowego mistrza USA po raz pierwszy.

Dla 21-letniego Niemca było to drugie zwycięstwo w tym roku w finale turnieju wielkiego szlenu. W lipcu Becker wygrał Wimbledon. Lendl zgodził się z dziennikarzami, że chociaż ranking komputerowy pokazuje, że jest on nadal tenisistą nr 1 na świecie, to jednak Becker powinien być w tej chwili uważany za gracza bezkonkurencyjnego.

W półfinale Becker wygrał z A.Kricksteinem (USA), a Lendl pokonał A.Agassiego (USA).

W Warszawie w międzynarodowym meczu towarzyskim Polska pokonała Grecję 3:0. Wynik został ustalony w I połowie. Prowadzenie zdobył w 2 minucie gry Robert Warzycha. Dwa następne gole strzelili Dariusz Dziekanowski, który przyjechał na mecz z dalekiego Glasgow, gdzie fenomenalnie gra w Celticu oraz Jacek Ziober. Trener Strojla powiedział po meczu, że aczkolwiek jest zadowolony z wyniku, trzeba sobie zdawać sprawę, że drużyna grecka nie jest najsilniejsza, a i tak obnażyła szereg minusów polskiej reprezentacji. Trener zauważył także, że mecz gra się przez 90 minut, gdy tymczasem Polacy po średniej I połowie, zagraли bardzo nie- dobrze w II części spotkania.

SĄ JESZCZE SZANSE NA AWANS! SZWECJA - ANGLIA 0:0

W meczu eliminacyjnym do mistrzostw świata w 2 grupie europejskiej Szwecja zremisowała w Sztokholmie z Anglią 0:0. Polskę bardziej urządziłoby zwycięstwo Anglii, która praktycznie ma już pierwsze miejsce i awans w kieszeni, gdyż nie wydaje się prawdopodobne, ażeby przegrała z Albanią. Jednakże remis i tylko 1 punkt dla Szwecji oznacza, że walka o drugie miejsce w grupie, dające szansę na awans, jeszcze trwa.

TABELA GRUPY 2

	mecze	pkt	bramki
1. Anglia	5	8:2	10:0
2. Szwecja	4	6:2	4:2
3. Polska	3	2:4	2:5
4. Albania	4	0:8	1:10

Najbliższe mecze w grupie: Szwecja - Albania 8 października, a 11 października Polska - Anglia.

Spotkanie Szwecji z Anglią obserwował selekcjoner A.Strojla. Powiedział on, że mecz stał na dobrym poziomie. Szwecja zagrała lepiej niż z Polską. Strojla zauważył, że zwycięstwo Anglii byłoby dla Polski korzystniejsze. Obiektywnie patrząc zarówno Szwecja, a tym bardziej Anglia dysponują w tej chwili o wiele silniejszymi drużynami od Polski. Aby wygrać z nimi w październiku, reprezentacja Polski będzie musiała rozegrać tzw. życiowe mecze. Bez wyprucia z siebie ostatnich żył i kolektywnego rozgrywania piłki, zdaniem trenera, piłkarze polscy nie mają szans na osiągnięcie korzystnego wyniku.

Oto inne wyniki z ostatnich meczów eliminacyjnych:

EUROPA: Grupa 3 Austria - ZSSR 0:0
Islandia - NRD 1:3
Grupa 4 Finlandia - Walia 1:0
Grupa 5 Norwegia - Francja 1:1
Jugosławia - Szkocja 3:1
(Francja została wyeliminowana, zakwalifikowała się już jako pierwszy zespół europejski Jugosławia).
Grupa 6 Irlandia Pn. - Węgry 1:2
Grupa 7 Belgia - Portugalia 3:0

Ze strefy południowoamerykańskiej zakwalifikowała się jako pierwsza Brazylia (nie licząc Argentyny - obrońcy tytułu). FIFA przyznała Brazylii zwycięstwo 2:0 nad Chile, gdy zespół Chile przegrywając 0:1 zszedł na 22 minuty przed końcem spotkania z boiska, po zranieniu przez kibica brazylijskiego rakieta sygnalizacyjną bramkarza chilijskiego. Trwa walka w pozostałych grupach. W grupie 1 Boliwia pokonała 2:1 Peru, a w grupie 2 Paragwaj takim samym wynikiem wygrał z Ekwadorem.

KRÓTKO:

Wyścig formuły 1 Grand Prix Włoch na torze w Monzy wygrał Francuz A.Prost na samochodzie McLaren-Honda przed Austriakiem G.Bergerem na Ferrari.

Główny konkurent Prosta do tytułu mistrza świata Brazylijczyk Senna wycofał się na trasie i praktycznie stracił szansę na zdobycie tegorocznego tytułu. 34-letni Prost, dla którego zwycięstwo w Monzy było jego 39 zwycięstwem Grand Prix w karierze, w tegorocznym sezonie po 12 wyścigach zgromadził już 71 pkt i przed 4 pozostałymi do rozegrania wyścigami jego przewaga nad mającym 51 pkt Senną wydaje się być niezagrożona. Prost oznajmił już, że w przyszłym sezonie przechodzi do zespołu Ferrari, gdyż napięcia związane z tym, że McLaren-Honda ma dwóch liderów, jego i Sennę i nie wiadomo kogo kiedy obstawia, były dla niego za duże.

Liga hokeja zawodowego w Ameryce Pn., NHL podała, że w sezonie 89/90 wystąpi na lodowiskach 8 hokeistów sowieckich: A.Mogilny (Buffalo Sabres), S.Makarow i S.Priakin (Calgary Flames), W.Fetisow i S.Starikin (New Jersey Devils), S.Mylnikow (Quebec Nordiques) oraz I.Larinow i W.Kriutow (Vancouver Canucks).

Biało-czerwoni nie zdobyli ani jednego medalu na wiosłarskich mistrzostwach świata w Jugosławii. Najlepiej zaprezentował się Kajetan Wroniewski, który zdobył czwarte miejsce w wyścigu jedynek na 1000 m. Kilka polskich osad zajęło 5 miejsca.

Kolarz amerykański Greg LeMond podpisał 3-letni kontrakt z francuską grupą zawodową o wartości 8,2 mln dol. US. Jest to najwyższy kontrakt w historii zawodowego kolarstwa. LeMond wygrał w tym roku m.in. Tour de France i szosowe mistrzostwa świata.

Siatkarki mistrzyni Polski BKS Stal Bielsko-Biała doznały poważnego wzmocnienia. W nowym sezonie ligo- wym 1989/90 w barwach BKS zoba-

czymy dwie siatkarki Zalgiris Kowno. Obie należą do czołówki w ZSSR.

Reprezentacja Polski w piłce siatkowej kobiet pokonała w Andrychowcu beniaminka sowieckiej ekstraklasy - Aurore Ryna 3:1 (15:9, 15:3, 13:15, 15:5).

Zużłowcy Szwecji wygrali rywalizację w grupie "A" drużynowych mistrzostw świata i zdobyli awans do finału. Impreza finałowa odbędzie się w Bradford, a prócz Szwedów wystartują w niej obrońcy tytułu mistrzowskiego Duńczycy, wicemistrzowie świata żużlowcy USA oraz gospodarze - Anglicy. Kończące rywalizację w grupie "A" zawody w Pradze wygrała Szwecja - 40 pkt. przed CSRS - 34, RFN - 34 i Australią - 22 pkt.

Na torach łuczniczych ŁKS "Surma" w Poznaniu rozegrano drugi rzut drużynowych mistrzostw Polski mężczyzn w łucznictwie. Pierwsze miejsce i tytuł drużynowego mistrza Polski zdobyli łuczniczki Nadwiślana Kraków - 6.996 pkt., na drugiej pozycji uplasowali się zawodnicy Marymontu Warszawa - 6.971 pkt.

Podczas międzynarodowych mistrzostw Holandii w triathlonie na długich dystansach (3800 m pływanie, 180 km jazda rowerem i bieg maratoński) Jarosław Łabus zajął 10 lokatę.

Z okazji tradycyjnego turnieju siatkarki w Moskwie - Memoriału Władimira Sawwina sowiecka firma "Elex" sporządziła ranking, biorąc pod uwagę wyniki mistrzostw świata 86, mistrzostw Europy - 87, olimpiady - 88, Memoriału Sawwina - 87-89 oraz meczów towarzyskich. W rankingu tym polscy siatkarze zostali sklasyfikowani na ósmym miejscu. Kolejność: 1. ZSSR - 4062 pkt, 2. USA - 3939, 3. Kuba - 1757, 4. Argentyna - 1437, 5. Francja - 1385, 6. Holandia - 1379, 7. Brazylia - 1283, 8. Polska - 1074, 9. Bułgaria - 971, 10. Japonia - 820, 11. Włochy - 763, 12. Szwecja - 717 pkt.

W Nitrze (CSRS) odbył się lekkoatletyczny mecz w rzutach. Polacy rzucali najdalej, zajmując pierwsze miejsce - 15

pkt. przed CSRS - 15. Mirosław Szybowski (76,08 w oszczepie) i Helmut Krieger (19,89 w kuli) triumfowali w swoich konkurencjach. Wśród kobiet zwyciężyły Węgierki - 18, a Polki były czwarte - 6. Najlepiej w zespole żeńskim Polski spisała się Renata Katewicz - trzecia w dysku (55,14).

Kolejny sukces odniósł czołowy od lat motorowodniak - Waldemar Marszałek. W tydzień po zdobyciu we Włoszech tytułu mistrza świata, wywalczył on w Laufen (RFN) Puchar Europy. Polak zwyciężył w trzech pierwszych wyścigach kl. 250 ccm.

Steffi Graf

Rodaczka Beckera 20-letnia Steffi Graf zdobyła tytuł mistrzyni USA wygrywając w finale w Nowym Jorku z Martiną Navratilową 3-6, 7-5, 6-1. Dla Graf był to trzeci tytuł w turniejach wielkiego szlenu (w tym roku przegrała tylko na Roland Garros w Paryżu). W poprzednim roku Graf wygrała wszystkie cztery turnieje. Na 69 meczów, które Graf rozegrała w bieżącym sezonie przegrała ona zaledwie 2 i z olbrzymią przewagą króluje na pozycji tenisistki nr 1 na świecie. W półfinale Graf pokonała G.Sabatini (Argentyna), a Navratilowa Z.Garrison (USA). Za zwycięstwo Becker i Graf otrzymali po 300 tys. dol.

ON JANUARY 1, 1991, CANADA'S FEDERAL SALES TAX SYSTEM WILL CHANGE.

PLEASE SAVE THIS NOTICE. IT EXPLAINS THE CHANGES AND REASONS FOR THEM.

IT IS A MAJOR PART OF THE ONGOING PROGRAM TO REDUCE THE DEFICIT.

A new Goods and Services Tax (GST) will replace the existing Federal Sales Tax. It will be charged at a uniform rate of 9 per cent on the vast majority of goods and services consumed in Canada. The existing federal sales tax rate is generally 13½% at the manufacturer's level.

The present federal sales tax system has been pushed beyond its limits and can no longer sustain the demands placed upon it. The structural weaknesses of the system have given some corporations the opportunity to reduce the amount of tax they would otherwise pay. For a tax system with 75,000 tax-paying corporations, there are 22,000 special arrangements and administrative interpretations required to keep the system in operation.

The present federal sales tax system is an increasingly unpredictable and unreliable source of revenue for the federal government. It must be replaced.

Our enormous debt has put pressure on the government's ability to meet other priorities. Canadians know the risks of not acting to bring the debt under control. The size of the debt has left us exposed to increases in interest rates, and vulnerable to international economic shocks. The reliability and stability of our sources of revenue are all the more important in such an environment. The new federal sales tax will secure year by year reductions in the deficit, while ensuring we can continue to provide Canadians with a standard of services that is among the best in the world.

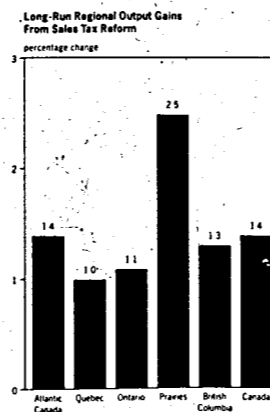
IT WILL STRENGTHEN OUR INTERNATIONAL COMPETITIVENESS AND CREATE JOBS IN CANADA.

Our current federal sales tax favours imports over Canadian made goods. We are the only country in the industrialized world that is putting itself at such a disadvantage. The existing system also makes Canada's exporters less competitive in the world economy. Our present federal sales tax makes our annual economic output about \$9 billion lower than it would be with the new GST in place.

Under the GST, we will be able to completely remove tax from our exports and make Canadian products more competitive abroad. And in Canada, Canadian-made products will be able to compete more effectively with imports.

The benefits to the Canadian economy from sales tax reform will extend across all regions and sectors of the economy. The Atlantic and Prairie regions for example, will benefit significantly because their economies are resource-based and export-oriented - two sectors that will benefit the most from sales tax reform.

The GST will lower the cost of the machines, supplies and equipment companies have to buy to produce their products. This will lead to higher levels of investment and expand our output. Higher output will lead to more jobs.

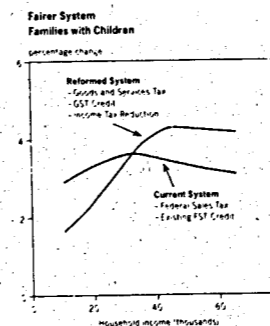
IT WILL HELP LOW INCOME CANADIANS.

Once the GST is in place, families earning less than \$30,000 a year will be better off. This will be achieved through a combination of income tax changes. First, low income Canadians will receive the new GST Credit. Second, the middle personal income tax rate will be reduced from 26 per cent to 25 per cent.

The GST Credit will be paid every three months and in advance of expenses. Eligible Canadian households will receive their first credit cheque in December 1990, before the January 1, 1991 GST start-up date. About 9 million Canadians will receive Credit cheques. The GST Credit will be calculated on the basis of income tax returns. Every income tax return will contain a one-page form showing Canadians how to apply for the GST Credit.

The amount of the Credit will depend on family size and income. The basic adult credit will be \$275. Most single adults will be able to get an additional credit of up to \$140, for a total of \$415. The child credit will be \$100. Single parents will receive an adult Credit of \$275 for one of their children. Canadian households with incomes up to about \$25,000 annually will be entitled to the full Credit.

A family of two adults and two children, eligible for the full Credit, will for example receive cheques of \$187.50, four times over the course of the year, for a total of \$750.

IT WILL ELIMINATE HIDDEN TAXES.

Right now, everywhere in this country every time Canadians buy a good or service made in Canada, they are paying federal sales tax. For example, a substantial amount of sales tax is presently buried in house prices. Under the existing system, it is clearly impossible for Canadians to know how much federal sales tax they are paying. There are four different rates on a variety of different products, and the tax is buried throughout the production process.

It will be clear to Canadians when they are paying the 9 per cent GST. The broad base of the GST means it will apply to almost everything. The few exceptions will be widely known.

Some retailers in Canada will have cash registers that are capable of showing the GST separately at the check-out counter, while other retailers will not. The federal government will provide an incentive to retailers to assist them in acquiring the cash registers to show the GST separately.

In all cases, the federal government will provide retailers with signs for their stores that clearly indicate that the 9 per cent GST is being applied.

PROPOSED CHANGES.

- For consumers, the GST will be similar to a retail sales tax, at the rate of 9 per cent on the retail price of goods and services. The GST will replace the existing federal sales tax, which is hidden at the manufacturer's level.
- The GST will apply to virtually all goods and services sold in Canada; however, Canadians will **not** be charged tax when they buy the following **GOODS**: basic groceries; prescription drugs; medical appliances such as eye-glasses and wheel chairs; residential rents and existing houses.
- Canadians will **not** be charged tax when they buy the following **SERVICES**: loans, mortgages, securities and insurance policies; health and dental care; most education services; daycare services; legal aid; and municipal transit and passenger ferry services.
- Newly constructed houses will be taxed, however, most new home buyers will not see a significant increase in the price of a new house resulting from the GST, because there will be a \$900 million GST housing rebate. In many parts of the country price increases will be less than half a per cent. Indeed, many communities should see lower prices as a result of the GST rebate. The main exception will be Toronto, where extraordinarily high land prices may cause prices of new housing to increase by about 1½%.
- Because the present federal sales tax will be removed, prices will not automatically rise by 9 per cent when the GST is introduced. The prices of some things will be lower, and others higher. The prices of many big-ticket items for example, that are taxed at 13.5 per cent under the present system, will be lower once the 9 per cent GST is in place. The price of other items that are not taxed under the present system will increase.

Finally, well before the GST is up and running, the government will be telling Canadians about the GST and informing them about the kinds of price changes they can expect for key goods and services when the GST replaces the existing federal sales tax.

For instance, here are a few examples of what consumers might expect:

ITEM	PRE-TAX REFORM(\$)	POST-TAX REFORM(\$)
Air Conditioner	780.00	770.00
Car	15,000.00	14,700.00
Snow Tires	200.00	203.00
Hotel Accommodation	90.00	95.00

Department of Finance Canada / Ministère des Finances Canada

For more information about the GST, please call:
1-800-267-6620 (English) **1-800-267-6640** (French) **1-800-267-6650** (Telecommunications device for the hearing impaired)

GŁOS LITWY...

Ciąg dalszy ze str. 16.

pozycję mocniejszą niż partia. Oczywiście, znana jest również trudna sytuacja Polaków na Litwie. Ta mniejszość narodowa spychana jest i dyskryminowana. Istnieją jednak dziś pewne nadzieje na załagodzenie konfliktu. Dawni prześladowani nie powinni stać się prześladowcami. Zbliżenie obu narodów mające przecieć w historii wspólnie tradycje powinno znów we wspólnych celach zjednoczyć obywateli obu tych krajów.

Na razie tylko mówi się o dążeniach do separacji krajów bałtyckich, wobec czego Moskwa wyraża zdecydowany sprzeciw. Co będzie dalej najbliższy czas pokaże.

W.CZ.

MSZA ŚW. ZA OJCZYZNĘ

odprawiona zostanie 24 września o godz. 5 po poł. w kościele św. Teresy, róg Lakeshore Blvd i 10th Street.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

Komitet Organizacyjny,
Duchowieństwo
rzymsko-katolickie
PCAG

Po Mszy odbędzie się spotkanie z gościami z kraju.

ZYGMUNTEM SKÓRZYŃSKIM

kierownikiem Biura Studiów Polityki Zagranicznej Senatu, dyrektorem Zakładu Socjologii i Kultury w Warszawie, przewodniczącym Konwersatorium Polska w Europie - jednego z głównych ośrodków formowania myśli politycznej opozycji.

KATOLICKIE BIURO PIELGRZYMKOWE

poszukuje współpracowników na terenie USA i Kanady. Będziesz pracować tam, gdzie obecnie mieszkasz. Doskonałe zarobki: \$400.00 i więcej na tydzień. Po bliższe szczegóły dzwoń codziennie od 8 rano do 9 wieczorem - telefon 1 (413) 274-6043.

97-98

KOMUNIKAT

W 50-letnią rocznicę Powstania Polski Podziemnej Koło Armii Krajowej Toronto-Ontario urządza następujące uroczystości:

30 września 1989 r. (sobota) uroczysty **BANKIET** w salach Domu SPK, 206 Beverley St. Toronto. Początek godz. 18.00, strój wieczorowy lub blezery organizacyjne. Cena Bankietu \$45 od osoby.

Honorowy gość i mówca:
JAN NOWAK
- "KURIER Z WARSZAWY".
1 października 1989 r.

(niedziela) **MSZA ŚW.** za poległych i zmarłych żołnierzy Armii Krajowej w kościele Matki Boskiej, 1996 Davenport Rd., Toronto, o godz. 11.00. Po Mszy św. koleżeńskie spotkanie.

Zgłoszenia na **BANKIET** wraz z opłatą (przekazy pieniężne na Polish Home Army Ex-Servicemen Ass.) proszę przesyłać na adres Sekretariatu Koła: M. Dobrzańska, 151 La Rose Ave., Apt. 408, Weston, Ont. M9P 1B3.

**SERDECZNIE
ZAPRASZAMY**

Homelife
Realty Associates
TEL. 897-9555

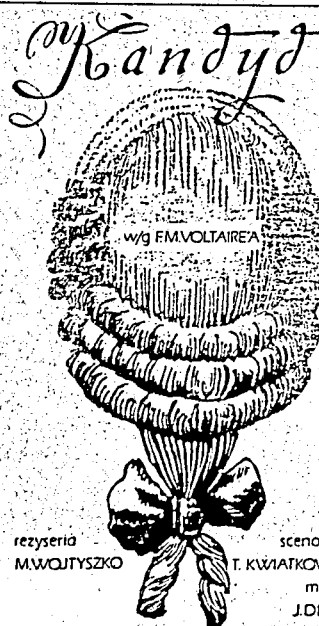
Rzetelna pomoc przy kupnie,
sprzedaży i finansowaniu
nieruchomości

ANNA KRYSIAK

TEL. dom 858-0129

Mississauga - Meadowville - elegancki, nowoczesny townhouse położony w małym pięknym kompleksie otoczonym parkiem. 3 sypialnie, 2 łazienki, bardzo duża kuchnia, family room z wyjściem na obszerne patio, 2 balkony, garaż. Cena \$ 181.900
Brampton - nowe luksusowe condominium: 3 sypialnie plus solarium i balkon (1600 sq.ft.), 2 pełne łazienki (marmurowe kafle). 24 godziny security. Cena \$173.900.

reżyseria
MWJUTYSZKO

scenografia
T. KWIATKOWSKA
muzyka
J. DERFEL

TEATR NOWY W POSKU

Sobota 16 września, godz. 19.00
Central Technical School
725 Bathurst St. (przy Harbord)

Bilety: SOLARSKI PHARMACY 149 Roncesvalles
Informacje tel. 769-9630

Wstęp: \$18 i \$16 (balkon)

Dochód przeznaczony na pomoc dla ludzi starszych w Polsce

Wojciech Młynarski

- urodzony w 1941 roku, absolwent polonistyki UW, od czasu studiów związany z kabaretem Hybrydy (kabaret studencki w latach 61/62), a następnie po zdaniu dyplomu współpracujący z kabaretami "Dreszczowiec", "U Lopka", "Dudek", gdzie występował i napisał wiele piosenek kabaretowych.

Wielokrotnie uczestniczył w Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu, kilkanaście razy go wygrywając.

Od 1967 roku występem w Sali Kongresowej w Warszawie rozpoczął swe produkcje recitalowe, nagrywa płyty i wiele recitali telewizyjnych. Swe recitale od lat 20 przedstawia na estradach całej Polski, a wielokrotnie za granicą: w RFN, Szwajcarii, Francji, Szwecji, USA i Kanadzie.

Jego piosenki śpiewają wszyscy niemal najwybitniejsi piosenkarze polscy. Od 1971 roku Młynarski sporo pisze dla teatru muzycznego: stworzył trzy libretta operowe grané w Teatrach Wielkich Warszawy i Łodzi i tyleż musicali. Tłumaczył libretta musicali "Huśtawka", "Kabaret", "Jesus Christ Super Star". Jest autorem spektaklu teatralnego "Brel" granego z wielkim powodzeniem w Warszawie, opartego o jego tłumaczenia.

Grażyna Barszczewska

- jest jedną z najwybitniejszych aktorek polskich średniego pokolenia. Urodzona warszawianka, ukończyła Krakowską Szkołę Teatralną poprzedzoną średnimi studiami muzycznymi w Warszawie. Będąc na czwartym roku Szkoły Teatralnej zadebiutowała główną rolą w "Czajce" Czechowa, a zaraz potem "odspiewała, odtańczyła i odegrała" główną rolę w "Krakowiakach i góralach" - Basie.

Od 1972 roku do 1983 była członkiem zespołu teatru: Ate-

neum w Warszawie, od 1983 jest w Teatrze Polskim w Warszawie. Z najważniejszych ról teatralnych należy wymienić Teresę w "Ameryce" Kalki, Angelikę w "Balu Manekinów" Jasińskiego, Klarę w "Ślubach Panieńskich" Fredry, Med w "Żeglarzu" Szaniawskiego, Gizelę w "Dwoje na huśtawce" Gibsona.

Jerzy Derfel

- kompozytor, pianista, akompaniator. Twórca muzyki do większości tekstów pisanych przez Wojciecha Młynarskiego. Z kabaretem "Dudek" związany jest od kilkunastu lat, będąc zarazem jego kierownikiem muzycznym.

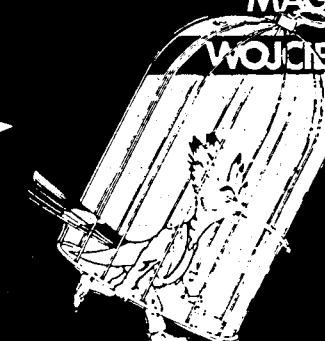
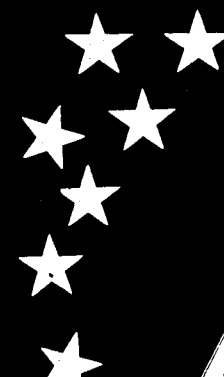
Artex International

prezentuje

KABARET DUDEK

"Po 13-tu latach czyli Dudek wiecznie żywy"

EDWARD DZIEWOŃSKI
WIESŁAW MICHNIKOWSKI
KRZYSZTOF KOWALEWSKI
GRAŻYNA BARSZCZEWSKA
MAGDA ZAWADZKA
WOJCIECH MŁYNARSKI
JERZY DERFEL

PAWEŁ WAWRZECKI
AGNIESZKA KOTULANKA
GABRIELA KOWNACKA

TORONTO

sobota 23 września godz. 8.00 p.m.
University of Toronto, McMillan Theatre
80 Queen's Park Cres. (Bloor & Avenue Rd.)
(Edward Johnson Building - na tyłach McLaughlin Planetarium)

PRZEDSPRZEDAŻ:

POLIMEX, 215 Roncesvalles Ave. Tel. 537-7914
Informacje i zamówienia: Tel. 833-0640 po 6.00 wiecz.

MONTREAL

czwartek 21 września godz. 8.00 p.m.
Westmount High School, 4350 St. Catherine St. W.

PRZEDSPRZEDAŻ:

Restauracja Cracovia, 1246 Stanley St., Tel. 866-2196
Tatra Travel, 3628 St. Laurent Blvd., Tel. 849-3451
1001 Planta, 5518 Monkland Ave., Tel. 481-2263
Informacje i zamówienia: Tel. 483-5621 po 6.00 wiecz.

W październiku br. zapraszamy na spektakl Kazimierza Brandysa "Sztuka konwersacji". W rolach głównych wystąpią: Anna Saniuk i Andrzej Łapicki.

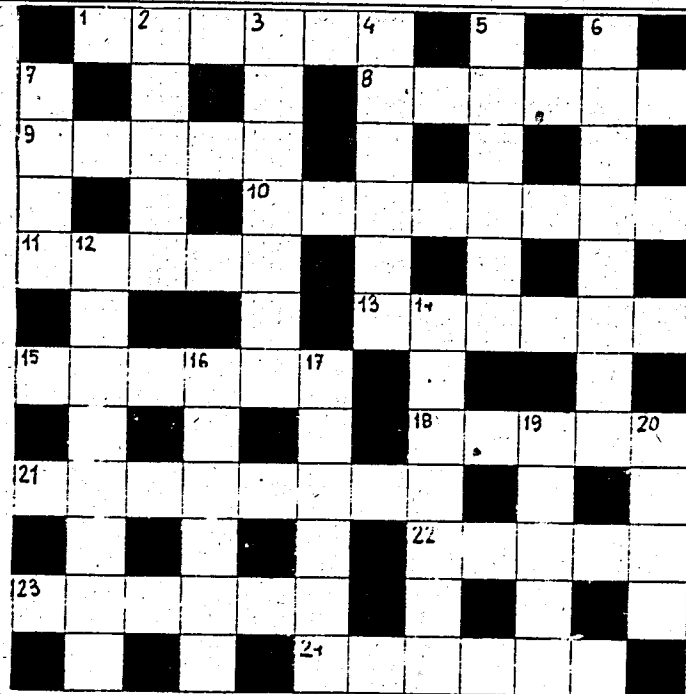
WHO'S WHO W KABARECIE "DUDEK"

POZIOMO:

- 1 Ryba z rodziny łososiowatych
- 8 Imię Wróblewskiego, generała Komuny Paryskiej
- 9 Np. Herakles
- 10 Brak tchu na finiszu
- 11 Przy towarze
- 13 Pierwiastek z triady żelazowców
- 15 Czarna, zwana czernicą
- 18 Kompozycja plastyczna na płótnie z różnych materiałów
- 21 Sposób na powiększenie metrażu
- 22 Okrywa ciała
- 23 Stado ryb
- 24 Rysunek na skórze

PIONOWO:

- 2 Np. PKO, USA, itd.
- 3 Imię autora "Cesarza"
- 4 Imię męskie
- 5 Trudni się spławianiem drewna
- 6 Jedna z europejskich stolic
- 7 Powieść Orzeszkowej
- 12 Długi, nudny referat
- 14 Atrament
- 16 Żelazne umocnienie walizy
- 17 Przyjemny zapach
- 19 Imię żeńskie
- 20 Figiel

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z POPRZEDNIEGO NUMERU

POZIOMO: Grafik, Otręby, Łajba, Nieznane, Dante, Szansa, Mariaż, Buhaj, Tekturka, Wtręt, Ciotka, Luanda.
 PIONOWO: Rejon, Flanela, Kodeks, Urania, Ebenista, Płód, Akademia, Zabawka, Istota, Żurnal, Herod, Juta.

BRYDŻ NR 63

ZADANIE

Obie strony przed partią:
 A 7 6 D 5 4
 A K 5 4 3 7
 A 3 W E D 7 6
 W 9 8 A D 10 7 4 3

W N E S
 1 trefl. 1 kier 3 trefle pas
 4 trefle pas 5 trefli pas...

Po wiście damą kier, wzięłaś lewę na asa i wyszedłś ósemką trefl na impas. Lewę wzięła S i zawistował dziesiątką kier. Jak rozgrywasz?

ROZWIĄZANIE

Autentyczna ręka N wyglądała następująco:
 piki: K 10 9 kiery: D W 9 8 2
 kara: K 10 9 trefle: 5 2
 Są dwie możliwości rozgrywki prowadzące do sukcesu:

- przebić trzy blotki kier w stole powracając do ręki treflami. Przypuśćmy, że do trzeciego trefla N doloży blotkę karo. Wówczas grasz asa karo, asa kier i blotkę karo. N bierze lewę na króla i musi maszerować spod króla pik. Z powyższego wynika, że musisz właściwie rozszyfrować układ ilościowy kolorów starszych: - Jeśli N miałby cztery kara i dwa piki, to grając jak powyżej grę by przegrał.

- doprowadzić do przymusu atutowego. W tym celu grasz blotkę pik spod asa, N bierze lewę na króla i na przykład odwraca w pika. Ty bierzesz lewę damą i doprowadzasz do końcówki:

W 9
 K x
 -
 A 5
 5 4 N -
 A W E D 6
 - S D

Grasz asa pik i N jest w przymusie. Ta rozgrywka jest optymalna, bowiem wystarczy liczyć kiery, a kontrakt wygra się automatycznie.

DAMA PIK

Kierownik działu "Szachów"
 pan GRAORZ przesyła swoim Czytelnikom pozdrowienia z wakacji

KOMUNIKAT

Polsko-Kanadyjskie Towarzystwo Muzyczne ogłasza przesłuchania do Chóru Kameralnego "MUSICA ANTIQUA".
 Zainteresowani śpiewacy posiadający doświadczenie chóralskie lub wykształcenie muzyczne proszeni są o kontakt z dyrygentem Maciejem Jaśkiewiczem.

TEL. 922-9973

JAK ZROBIĆ PIENIĄDZE W KANADZIE

ODCINEK 11

KAZANIE ZAMIAST KOPALNI ZŁOTA

W odcinku niniejszym miałem przedstawić sposób na stanie się właścicielem kopalni, złota. Zostawię ten problem na odcinek następny, a tutaj chcę wejść na kazalnicy - w końcu mam już ponad 60 lat i prawie 30 lat doświadczenia w dziedzinie robienia pieniędzy w Kanadzie z nie najgorszym skutkiem. Otóż dobiegły do mnie do Kalifornii wieści, że część czytelników uważa, iż moje dotychczasowe odcinki jak zrobić pieniądze w Kanadzie dotyczą ludzi już z jakimiś pieniędzmi, a nie nowo przybyłych początkujących imigrantów. I taki nie. Mechanizmy robienia dużych i małych pieniędzy, dużych i małych zysków są generalnie rzecz biorąc w każdej dziedzinie takie same. Jeśli zainwestowałem 10 dol. w złoto, a jego cena podskoczyła do 20 dol. to zarobiłem - upraszczając, a uważni czytelnicy rozumieją to uproszczenie - 10 dol., jeśli zainwestowałem 100 dol. to zarobiłem 100 dol., a 1000 dol. to zarobiłem 1000 dol. itd. Oczywiście jeśli ktoś zainteresowany jest wyłącznie w dużych zyskach to na ogół musi mieć już duże pieniądze. Jeśli będę inwestował jednego dolara raz na miesiąc przez całe życie nie mam prawie żadnej szansy, aby zostać milionerem. Jeśli będę inwestował raz na miesiąc 100 dol., 1000 dol. bądź 10 tys. dol. szansa na to, że zostanę milionerem wzrasta z każdym miesiącem tym szybciej im więcej inwestuję. To jest jasne. Ale nie od razu Kraków zbudowano. Moje odcinki zacząłem m.in. także od złota, gdyż można je - jak już wskazałem - kupować za kilkaset dolarów. Zgadzałem się, że zyski wtedy mogą być nieistotne, ale z drugiej strony i straty będą niewielkie, a zyskujemy rzecz całkowicie bezcenną - wiedzę, doświadczenie, nawyk liczenia, odwagę bądź rozwagę inwestycyjną, itp.
 Jeśli ktoś mi odpowie, że nie ma nawet kilkuset dolarów, aby wystartować, mogę tylko stwierdzić brutalnie: przestań nygusie leżeć do góry brzuchem i zabierz się do roboty, albo zastanów się czy dochody, które masz rzeczywiście

nie pozwalają ci na zaoszczędzenie pewnego inwestycyjnego kapitału.
 Jak już wspominałem w odcinku 1, przyjechałem do Kanady z 4 dol. i jedynym moim kapitałem przez wiele lat było to, że pracowałem w dzień po dniu, w świętek piątek po kilkanaście godzin dziennie, najpierw jako pracownik u innych, a następnie jako samowyzyskiwacz (nie innych tylko samego siebie). Nie twierdzę, że wszyscy powinni mnie naśladować, ale twierdzę, że 99% spośród tych imigrantów, którzy chcą zrobić pieniądze, a przyjechali do Kanady goli i wesoli, nie ma innego wyjścia jak ostro zabrać się do gromadzenia wstępnego kapitału z równoległym ćwiczeniem na drobnych sumkach, gdyż gdy przyjdą większe sumy nie będzie się już inwestować tych zasobów po omacku, na zasadzie prób i błędów. Jak każda wiedza, również wiedza o robieniu pieniędzy z jednej strony daje się streścić do kilku prostych formuł - np. oszczędzaj, abyś mógł zawsze mniej wydać niż zarabiasz, z drugiej strony

jednakże rozpisuje się na tysiące praktycznych uszczegółowień i wyjątków od tych zasad. I nie ma innej drogi jak zhumne przedzieranie się praktyczne i teoretyczne przez ten gąszcz. Niektórym przychodzi to łatwo, bo są bardzo utalentowani, tak zresztą jak w sporcie są fenomeny fizyczne, tak i w robieniu pieniędzy równie rzadko jak w innych branżach, zdarzają się geniusze - perły najczystszej talentu. Jednak nawet oni nie robią pieniędzy z niczego. Po prostu widzą je tam, gdzie nikt inny ich nie dostrzeże. Jeśli ktoś nie ma siły, bądź zaślania się brakiem czasu do przedzierania się przez w sumie proste zasady bogacenia się, znaczy to tylko tyle, że nie ma odpowiedniej motywacji, albo więc niech ją sobie wyrobi, co łatwe nie jest, albo niech po prostu prowadzi życie człowieka zajmującego się czymś innym niż robienie pieniędzy - co ma również swoje przyjemności, a nierzadko jest dalece szlachetniejsze.

Kłaniam się
 NOWOBOGACKI

E - A

"Postanowiliśmy, moja rodzina i ja, odwołać się do autorytetu Bywałej dla rozstrzygnięcia naszego sporu. Pytanie jest, jakie stroje obowiązują nas - domowników w naszym ogródku, gdzie z dwóch stron mamy siąsiadów, a z trzeciej ulicę, niezbyt ruchliwą, ale zawsze jest to ulica, czyli miejsce publiczne. Mój mąż i dzieci wychodzą tam na poranną kawę (w weekendy jest to nieraz i samo południe) w piżamie lub szlafroku, natomiast ja uważam, że jest to niedopuszczalne i, jak w każdym innym miejscu publicznym możemy tam przebywać jedynie ubrani. Chyba że

pożar czy podobna sytuacja zmusiła nas do opuszczenia domu w pośpiechu. Co Bywała sądzi na ten temat?"

Zgadzałem się z Czytelniczką w stu procentach. Absolutnie tylko niebezpieczeństwo usprawiedliwia opuszczenie domowych pieleszy w bieliźnie nocnej, która jest odpowiednim strojem wyłącznie w sypialni. Nawet jeśli mamy basen, to też obowiązującym strojem na brzegu jest kostium kąpielowy (kąpielówki dla panów), a nie koszula nocna. Popieram Czytelniczkę całym sercem i zagrzewam do dalszej walki z rodziną.
 BYWAŁA

POLONIA 2000

STARZEJMY SIĘ Z...WDZIĘKIEM

AGING GRACEFULLY WORKSHOP
- SENIORS HEALTH CARE
September 23, 1989
Toronto, City Hall

Jednym z głównych tematów konferencji POLONIA 2000 będzie sesja poświęcona specjalnej sytuacji ludzi starszych. Ich sprawami zajmuje się, również na konferencji, pani Elżbieta Wolska. Mówi się, że kobiety się nie starzeją. Tak naprawdę powyższe stwierdzenie jest może zbyt optymistyczne, tym niemniej odzwierciedla do pewnego stopnia fakt, że kobiety żyją dłużej i w lepszym zdrowiu niż mężczyźni.

Konferencja POLONIA 2000 planowana na 22 - 24 września 1989 roku jest jednym z ciekawszych przedsięwzięć naszego środowiska w ostatnich latach. Ma to być przegląd osiągnięć i potrzeb Polaków zamieszkałych w Kanadzie. Celem jest planowanie strategii na pełniejsze uczestnictwo i integrację, z zachowaniem odrębności, naszego środowiska w mozaice kanadyjskiego społeczeństwa. Wkład, korzystanie i uczestnictwo, wymiana doświadczeń oraz bogactwa kulturalnego i umysłowego są istotne dla wszystkich grup narodowościowych tworzących pluralistyczną społeczność Kanady.

Realizację naszych ambicji, sukcesów, nasza przyszłość i przyszłość następnych pokoleń Kanadyjczyków polskiego pochodzenia zależy od naszego indywidualnego i zbiorowego wkładu i, pracy, naszej integracji i odrębnej świadomości, oraz od tego, w jaki sposób potrafimy realistycznie ocenić nas samych, nasze potrzeby i możliwości.

W czasie konferencji będziemy mieli możliwość przedyskutować szeroki wachlarz tematów od podstaw ekonomicznych do potrzeb kulturalnych i zdrowotnych, od tego, co możemy i powinniśmy zrobić sami do tego, czego możemy oczekiwać jako mieszkańcy i obywatele tego kraju.

Jednym z bardzo istotnych problemów jest proces starzenia się naszego społeczeństwa, a Polonii w szczególności. Po wielu latach ciężkiej pracy, niejednokrotnie tułaczce po całym świecie, po wielu ciężkich przeżyciach emerytura, starość i utrata zdrowia nie zawsze odzwierciedlają nasze wyobrażenie o przyszłości, a już zupełnie nie to, co jest określane złotą starością czy starzeniem się z wdziękiem.

Stan zdrowia i opieka zdrowotna dla ludzi w wieku 60 do 100 i więcej lat będzie przedmiotem dyskusji okrągłego stołu w czasie konferencji, poświęconej tematyce ludzi starszych i ich potrzeb. W tej dyskusji wezmą udział dr. Leszek Marchow jako "moderator", pani Gizela Styka RN - dyrektorka pielęgniarek oraz dr Maciej Kłodaś - naczelny lekarz - obojęt Domu Kopernika, a także dr Piotr Nynkowski - psychiatra

zajmujący się głównie tzw. psychogeriatricą.

Dyskusja ma za zadanie przedstawić obecnego stanu zdrowotnego ludzi starszych z punktu widzenia fachowców pracujących na co dzień, jakby na frontowej linii, o utrzymanie i zabezpieczenie zdrowia najstarszych członków naszej społeczności, do której w roku 2000 wkroczą rzesze ludzi obecnie w wieku średnim.

Uczestnicy tej sesji będą mieli okazję skonfrontować swoje opinie, a także swój wkład w planowanie opieki zdrowotnej dla seniorów z dyskutantami i przedstawicielami władz, organizacji społecznych i politycznych.

Dokumentacja z sesji poświęconej zdrowiu, jak i z innych, ma być opublikowana i służyć jako podstawowy przegląd obecnego stanu dla celów planowania zgodnego z dążeniami i aspi-

POLONIA 2000

CZY POLACY NA EMIGRACJI MAJĄ PRZYSZŁOŚĆ W KANADZIE? A JEŚLI TAK, TO JAKĄ?

Kongres Polonii Kanadyjskiej organizuje serię spotkań na temat przyszłości i możliwości Polaków w Kanadzie. Wszystkich zainteresowanych prosimy o przybycie i udział w dyskusji.

Rejestracja dla uczestników przed 10 września - \$ 25.00
Po 10 września - \$ 30.00. Emeryci - \$ 18.00
W koszt wliczony jest lunch.

Mówcami będą przedstawiciele różnych organizacji polskich i kanadyjskich

KONFERENCJA ODBĘDZIE SIĘ
23 I 24 WRZEŚNIA 1989

SOBOTA I NIEDZIELA W GODZ. 9 - 6 wieczorem.

City Hall w Toronto
Uroczysty bankiet odbędzie się w Holiday Inn, 89 Chestnut, Toronto
naprzeciwko City Hall w sobotę 23 o godz. 8 wieczorem.
Cena biletu \$ 35.00.

Informacja i zgłoszenia: TEL. 762 - 2953

Czeki kierować na: CANADIAN POLISH CONGRESS COMMITTEE
FOR SOCIAL AFFAIRS, 288 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2M4

racjami społeczności kanadyjskiej polskiego pochodzenia. Nasz wkład w planowanie naszych potrzeb za 10, 20, 30 lat, pozwoli nam na lepsze zrozumienie tego, czego możemy się spodziewać, co będzie dla nas dostępne i jak będzie wyglądała opieka zdrowotna w czasie, kiedy będziemy w potrzebie.

Od nas zależy czy nasze marzenia o spokojnej i zdrowej starości nie będą tylko marzeniami.

Ze swojego doświadczenia wiem, że pomimo pełnego optymizmu i marzeń, że jestem taki sam jak byłem ileś tam lat temu, konfrontacja z kolegą, którego nie widziałem przez kilkanaście lat była nieco otrzeźwiająca. Hm, po pierwszym powitaniu kolega Zbyszek wziął mnie na bok i zauważył "Stary! Ty się nic nie zmieniłeś, jesteś taki sam... tylko... wiesz hm.... coś tak osiwiał?".

No cóż, KANADA - odpowiedziałem nie wierząc własnym słowem, aleszybko dodałem - a czy nie ma w tym naturalnego wdzięku?

Do zobaczenia na konferencji.

LESZEK A.MARCHOW M.D.

Ciąg dalszy ze str. 15

G.F.: Ale obecnie jest sporo inicjatyw prywatnych.

A.B.: Problem jest w tym, czy ci ludzie zainwestują swój zysk z powrotem licząc na jeszcze większy zarobek. Cykl jest jeszcze za krótki, lecz z tego, co wiemy, mamy obawy, że tego optymizmu nie ma.

G.F.: Dochodzi jeszcze nie dobre doświadczenie. Im mniejsza była w PRL firma tym bezpieczniejsza. Czy teraz ktoś będzie chciał rosnąć przez inwestycje?

A.B.: Prywatna inicjatywa musi przejść z kreciego, rabunkowego etapu czajenia się, na dynamiczny, normalny. Aby to nastąpiło, muszą uwierzyć.

G.F.: A prywatyzacja nomenklatury?

A.B.: Ci ludzie z koleji, nie mając pewności co do czystości swych rąk, dążą do szybkiego zysku i ukrycia rosnącego bogactwa. Nie sądzę, żeby byli pionierami postępu inwestycyjnego. I znów inwestycje popłyną do dyskretnych banków szwajcarskich.

G.F.: Dziękujemy za bardzo interesujące uwagi.

Rozmawiała:
GRAZYNA FARMUS

Z D R O W I E

S Ó L

Współczesna medycyna zrobiła olbrzymie postępy. Mamy tysiące nowych skutecznych leków. Wiele chorób zostało opanowanych lub wręcz wyeliminowanych. Jednakże same leki nie mogą pomóc. Bowiem nie ma zdrowia bez prawidłowego i zdrowego odżywiania.

Wiem ze swojej praktyki, że wiele chorób można wyleczyć lub zahamować stosując odpowiednio odżywianie. Łatwiejszą rzeczą jest zapobiegać chorobom aniżeli je potem leczyć. Człowiek zaczyna dbać o swoje zdrowie, gdy nie raz bywa już za późno. Już Jan Kochanowski wspomniął w swojej frasce: "Szlachetne zdrowie nikt się nie do-wie, jako smakujesz, aż się zepsujesz". Wiele możemy zrobić w celu zapobieżenia chorobom, zacząć trzeba jednak od usprawnienia naszej diety.

I tak na przykład, ilość spożywanej soli ma ogromne znaczenie na stan naszego zdrowia. Sól jest niezbędna do prawidłowego funkcjonowania naszego organizmu. Jej niedobór może wywołać bardzo poważne dolegliwości.

Z reguły mamy jednak do czynienia z nadmiarem, i to bardzo dużym, soli wprowadzanej wraz z pokarmami do organizmu. Sól jest dodawana praktycznie do wszystkich potraw wytwarzanych na skalę przemysłową. Jest ona składnikiem produktów, które wcale nie mają słonego smaku takich jak słodycze, desery oraz napoje. Sól dodaje się w celu poprawienia czy też podkreślenia smaku. Ponieważ jest znacznie tańsza od wszelkich innych środków smakowych - jest często nadużywana. Nic więc dziwnego, że nadmiar soli jest problemem powszechnym, na który należy zwrócić uwagę.

Nie mamy wpływu na ilość soli w produktach gotowych, ale bardzo łatwo, prawie bez zmiany smaku, możemy ograniczyć ilość soli dodawanej do potraw przygotowywanych w domu. Później, możemy robić nasze zakupy bardziej selektywnie wybierając tylko

wyroby bez nadmiaru soli. Takim łatwym wyborem jest zmiana masła lub margaryny solonej na niesoloną.

Dieta małosolna jest zalecana dla wszystkich bez względu na wiek i tryb życia. Istnieje ścisła, udowodniona współzależność między spożyciem soli, a ciśnieniem krwi u człowieka. Nadmiar soli sprzyja częstym przypadkom niebezpiecznego nadciśnienia. Ograniczenie soli jest też wskazane przy chorobach nerek, niektórych chorobach serca, czy otyłości.

Najnowsze badania wykazały, że wrażliwość organizmu na sól wzrasta wraz z wiekiem. Wraz z procesem starzenia pogarsza się funkcjonowanie nerek; organizm wydziela coraz mniej substancji, które pomagają w wydzieleniu sodu. Naukowcy nie znają dokładnie wszystkich przyczyn wywołujących wysokie ciśnienie krwi. Czynniki genetyczne (dziedziczne) i dieta są niewątpliwie najistotniejsze.

Tak więc, czy warto ryzykować? Niezależnie od wieku, chociaż częściowe ograniczenie spożycia soli będzie miało korzystny wpływ na nasze zdrowie i kondycję.

LIDIA DOBOSZ M.D., N.D.
TEL. 534-0050

ZAWIADOMIENIE

17 września br.

w Kościele Św. Teresy
odbędzie się odczyt na
temat leczenia
metodami naturalnymi.

UBEZPIECZENIA • ADWOKACI

JERZY SZEMPLIŃSKI

- Spłaty hipoteki poprzez RRSP
- Ubezpieczenia indywidualne i grupowe na życie, chorobowe, biznesu, świadczenia socjalne (dentysta, lekarstwa)
- Ubezpieczenia emerytalne RRSP
- Plany edukacyjne dla dzieci
- Inwestycje, \$ 100 000 wolne od podatku
- Ubezpieczenia dla odwiedzających

DO YOU KNOW?
- We are the biggest life insurance company in Canada by asset size...

TEL. biuro: 222-1977; dom 848-1250

... przychodzi z pomocą każdemu, kto ma problemy z prawem karnym

adwokat
KRZYSZTOF PREOBRAŻŃSKI
dom (24 g.): 537-8842 praca: 964-1717
fax: (416) 964-0823

Adres kancelarii adwokackiej:
99 CHARLES STREET, E. TORONTO, ONT. M4Y 1V2

Mutual of Omaha Insurance Company

- n \$ 1250 miesięcznie dochód wolny od podatku w razie choroby lub wypadku dla osób zatrudnionych na własny rachunek
- n plany finansowe zabezpieczające dzieci
- n plany emerytalne RRSP
- n ubezpieczenia na życie

Jerzy Majewski, M.Sc.
Tel. bus. 631-6523; home: 792-0866

Halina Baranowska
MA, A.I.I.C.

Analiza potrzeb finansowych, ubezpieczenia na życie, zdrowie, plany emerytalne RRSP, dożywotnie renty, ubezpieczenia grupowe

The Prudential Assurance Co. Ltd.
suite 531, 21 Four Seasons Place
ETOBICOKE ONT. M9B 6J8
Tel. bus. 622-1115

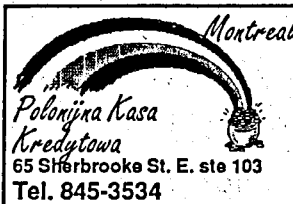
WYCIECZKI
ZAPROSZENIA - \$ 40.00
WIZY
WYMIANA PASZPORTÓW
UBEZPIECZENIA SZPITALNE
DLA ODWIEDZAJĄCYCH -
100 dni TYLKO \$ 135.00
BILETY SAMOLOTOWE

HUMBERVIEW TRAVEL
TEL.: 531 - 4648

HUMBERVIEW INSURANCE BROKERS LTD.

337 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
TEL. 531 - 4647

INSURANCE NA:
DOMY
SAMOCHODY
KOMERCYJNE
SKLEPY

oferuje Polonii na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze oprocentowanie na sumy złożone w Kasie pon.-środa: 10-15 czwartek i piątek: 10-20

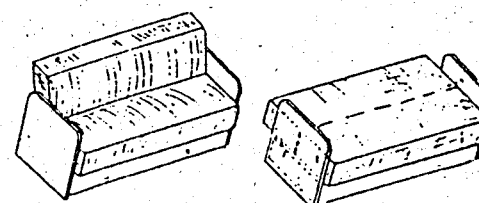
Lech Prusiński
NAJSTARSZE POLONIJNE BIURO POMOCY IMIGRACYJNEJ

W związku ze zmianami kanadyjskich przepisów imigracyjnych zawiadamy wszystkie osoby pragnące uzyskać stały pobyt w Kanadzie — niezależnie od ich obecnego statusu — że nasze biuro udziela bezpłatnie porad w wtorki w godzinach 12-7 wieczór
192-Garden Avenue
Tel. 588-1659

Skorzystaj z być może ostatniej szansy uzyskania pobytu stałego w Kanadzie.
Bardzo przystępne ceny i indywidualny serwis.
Biuro prowadzone przez byłego klerownika polskiego programu w Departamencie Imigracji
LINDA LEVER
Associates Inc.
86 Parliament St.
TORONTO, Ont.
M5A 2Y6

(416) 866 - 7996
po polsku
(416) 532 - 4065

POLSKIE WERSALKI
z pojemnikiem na pościel i tradycyjną włosianą tapicerką
DOBRA CENA - SZYBKI SERWIS

HOME-DOM
246 - 9223

Amici SKIN CARE
• Zabiegi regenerujące, oczyszczające • Masaż, makijaż, henna • Usuwanie włosów z twarzy i ciała
• Manicure, pedicure • Porady
DLA PAŃ I PANÓW
w wykonaniu dyplomowanej kosmetyczki
KRYSTYNY
20% zniżki z kuponem
438 - 4141
1583 Ellesmere Rd.
at McCowan, Scarborough

Dr. JOLANTA JASTRZĘBSKA
lekarz ogólny
• Choroby skóry
• Choroby dzieci
Przyjmuje od pon. do piątku od 13 do 19:39, w soboty od 9:30 do 13.
TEL. 588-7878
2333 Dundas Str. W. 404

KLINIKA PROTEZ DENTYSTYCZNYCH
4 Wall Ave. (Toronto)
(Hwy 401 i Weston Rd.)
URSZULA L. BAUMAN, D.T.
przyjmuje codziennie i w soboty
TEL. (416) 245-7168

PERFECT FLOORS
Układanie, cyklinowanie, bejcowanie i lakierowanie oraz drobne naprawy wszystkich rodzajów podłóg drewnianych.
Ceny przystępne, wycena za darmo.
TEL. 663 - 4085

RENEWAL CONSTRUCTION & DECORATION
Instalacje elektryczne, renowacje łazienek, kuchni, wykładziny, kafelki, wykańczanie piwnic
BEZPŁATNA WYCENA
☎ 249-5212 lub 742-1302

International VIDEO \$49.99 Video List
VIDEO z POLSKI
☎ (416) 769-7868
66 Oakmount Rd. Ste. 1211
Toronto, Ontario, M6P 2M6

WRÓŻĘ Z KART
822 - 0442
Kasia

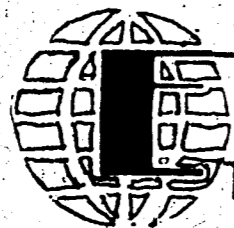
HOROSKOPY - PORADY ASTROLOGICZNE
Charakterystyka osobowości, dobór partnera, prognozowanie przyszłości.
Porady prowadzone przez astrologów z wieloletnią praktyką.
TEL. 925 - 7974

CHCESZ POZNAĆ swoją przyszłość, masz problem, nie wiesz jak go rozwiązać? Może pomoże Ci w tym wróżba z kart.
Dzwoń
633 - 4469
prosić Anię

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
ANKA & PETER
2374 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
Tel. 769-4488
Zdjęcia i portrety na różne okazje

Karol Jarząbek & Grupa
właściciel: Karol Jarząbek
Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu, smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze.
105 Roncesvalles Ave.
TORONTO
Tel. 591-1622

KEY PARALEGAL
Low Cost Divorce/
Tani rozwód bez problemu
Ang. pon.-piątek
polski pon. i środa 6-8 wic.
TEL. 626-5245

EMPRESS TRAVEL AGENCY Ltd

185 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONT. M6R 2S5 TEL. (416) 536-3554/6991
(naprzeciwko Credit Union)

POD FACHOWYM I DOŚWIADCZONYM KIEROWNICTWEM

AIR CANADA RENATY OKOŁO-KUŁAK

BEZPOŚREDNIE PRZELOTY DO POLSKI od \$ 599.00 (cena w obie strony)
BILETY LOTNICZE, przeloty czarterowe, wycieczkowe i indywidualne do Polski
i wszystkich krajów świata liniami AIR Canada, Lufthansa, Finair, KLM, Air France
i innymi

PASZPORTY, WIZY, ZAPROSZENIA
Atrakcyjne WAKACJE i ciekawe WYCIECZKI po przystępnych cenach (Hawaje,
Floryda, Meksyk, Wyspy Karaibskie)

Wysyłamy PACZKI ŻYWNOŚCIOWE i artykuły pierwszej potrzeby do Polski

UBEZPIECZENIA dla przybywających z wizytą do Kanady od \$ 121,50 za 3 miesiące
Złatwiamy wszystkie FORMALNOŚCI WIZOWO-PASZPORTOWE

AKTA NOTARIALNE, legalizacje, tłumaczenia
Upoważniony dealer PEKAO: pieniądze na konto "A", bony, gotówka, samochody —
szybka dostawa, sprawna i uprzejma obsługa

AUTHORIZED
DEALER

PRZYJMUJEMY ZGŁOSZENIA
TELEFONICZNIE, LISTOWNIE I OSOBIŚCIE
ZAPRASZAMY

Tel. (416) 536-3554/6991

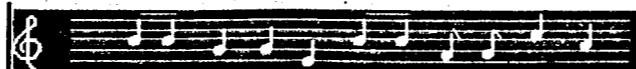
FUR of CANADA
Manufacturers of Fine Furs

Posiada do sprzedaży futra, kurtki.
Wykonujemy wszelkiego rodzaju przeróbki, reperacje
czyszczenie.

Wszystko to po atrakcyjnych cenach oferuje

BEN GONDEK

345 Adelaide St. W., Suite 602 Tel. 349-7871

nowo otwarty sklep

Fine Pianos

oferuje sprzedaż nowych pianin i fortepianów znanych firm
europejskich oraz słynnej firmy amerykańskiej Wurlitzer.
NAJNIŻSZE CENY I PEŁNA GWARANCJA

MOŻLIWOŚĆ ZAKUPU NA SPŁATY

Prowadzimy również wszelkie naprawy i strojenie pianin
i fortepianów oraz udzielamy lekcji gry na pianinie

Nowy adres i telefon:

2993 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Tel. 761-9812

FIRMA PRZEWOZOWA NEPTUN

Przewóz osób na trasie
TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Oferujemy: • pomoc w przenoszeniu bagażu •
serwis pod dom •
komfortowe mikrobusy • konkurencyjne ceny •
bezpłatny posiłek z kawą i napojami chłodzącymi
OBSŁUGUJEMY półwysep Niagara, Cambridge,
London.

ZNIŻKA dla rodzin, emerytów i dzieci.
TEL. (416) 245 - 2306;

FIRMY PRZEWOZOWE

JANOSIK I MIRA TRAVEL

polecają swoje usługi w zakresie przewożenia
osób na trasie

TORONTO - MONTREAL - TORONTO

Jedyna firma przewozowa
posiadająca 2 samochody.
Czas zabierania i rozwożenia o połowę krótszy.
Obsługujemy również trasę na zachód od
Toronto, wzdłuż 401 do London.

TEL. 247 - 0817 lub 421 - 3591

PRZEWÓZ PASAŻERÓW
na trasie TORONTO -
MONTREAL - TORONTO
(oraz do Montreal)

- Mikrobusu dowożą i odwożą pasażerów
pod wskazany adres w Toronto i w okolicy.
Tego nie robi żaden autobus.
- Pomoc przy odprawie i przenoszeniu bagażu
- Posiłek, kawa, napoje chłodne w restauracji
na trasie
- Wewnętrzny telefon dla stałej łączności z rodzinami
- Komfortowe, klimatyzowane mikrobusy
- Zniżka dla rodzin, emerytów i dzieci

(416) 748-1694

PRZEWÓZ PASAŻERÓW TORONTO - MONTREAL - TORONTO MIRAPOL-URAND

CORPORATION

- Serwis pod dom • Bezpłatny
posiłek • Bezpłatna rezerwacja
biletów LOT • Zniżka za przewóz
dla rodzin i emerytów • Firma
rejestrwana i ubezpieczona
• NAJNIŻSZE CENY

TEL. 566 - 1679

MALICKI and MALICKI
Marek S. Malicki
Adwokat

3020 Kirwin Ave. Mississauga, L5A 2K6
TEL. 279 - 6250

Złatwia sprawy:
- kupna i sprzedaży nieruchomości - hipoteki - sporne sprawy
matrymonialne - testamenty (ostatnie wole) - spadki
Czwartki 6 - 9 pm.

226 Roncesvalles Ave. Mississauga,

Międzynarodowe Biuro Matrymonialne

DREAM CONNECTION

posiada ponad 1000 ofert samotnych
Pań i Panów, głównie z Polski

DREAM CONNECTION

posiada także katalog z informacjami.
Piszcie do nas podając odpowiednią grupę
wiekową, załączając 7 dolarów.

P.O.Box 566

Sault Ste. Marie, Ont. P6B 6A5

CHIN

RADIO/TV INTERNATIONAL

Polski Program Radiowy

ECHO OJCZYZNY

prowadzony przez Krystynę Piotrowską
dla Polonii i o Polonii.

- ★ Wiadomości z Polski
- ★ Informacje o życiu i działalności
środowiska polonijnego w Toronto,
Kanadzie i na całym świecie
- ★ Wywiady z politykami, ludźmi nauki
i rozrywki
- ★ Muzyka i piosenka
- ★ Koncert życzeń

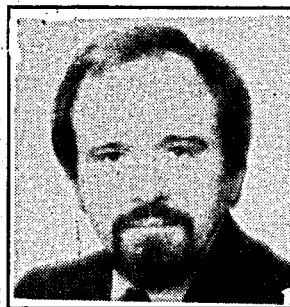
Od poniedziałku do piątku na fali FM 100.7
od godz. 10:30 do 11:30 rano, w sobotę
magazyn muzyczno-rozrywkowy na fali
CHIN AM 1540 stereo od godz. 22:00-23:00

RE/MAX

Professionals INC

NIERUCHOMOŚCI

- SPRZEDAŻ
- KUPNO
- FINANSOWANIE
- INWESTYCJE

ALEKSANDER OKOLO-KULAK

ASSOCIATE BROKER

TEL. 232-9000 dom: 626-0532

UDZIELI FACHOWEJ I RZETELNEJ PORADY
WE WSZELKICH SPRAWACH ZWIĄZANYCH
Z KUPNEM I SPRZEDAŻĄ DOMÓW

**AGATA
LIS**

KUPNO • SPRZEDAŻ •
WYCENA NIERUCHOMOŚCI
TEL.biuro: 537-3431; dom: 760-8383

dom. 249-2958

**Dzikka
Skretkowska**

serdecznie zaprasza zainteresowanych wynajmem
kupnem i sprzedażą nieruchomości

- Etobicoke - osobno stojący 3-sypialniowy, przystosowany do wynajmu, Cena \$299 tys.
- Exhibition Place - bar z pełnym wyposażeniem, z europejskim jedzeniem po przystępnej cenie odstąpię od zaraz.
- Etobicoke - 3-sypialniowe bungalow, 2 łazienki, z częściowo wykończoną piwnicą, na dużej działce. Cena \$234 tys.
- Etobicoke - condo 3-sypialniowe, 2 łazienki, sala gimnastyczna, sauna, tennis court, 5 minut do metra.

JAN WOJEWÓDKA

prezentuje

OKOLICZNOŚCIOWY PROGRAM ROZRYWKOWY

p.t.

**ZAKAZANE
PIOSENKI**

WYSTĄPIĄ GWIAZDY POLSKIEJ ESTRADY:

BIELICKA Hanka ■ BOROWIECKA Danuta
GLINKA Marian ■ JANECZEK Jerzy
JANKIEWICZ Bożenna ■ DUKAY Jerzy
MULEWICZ Janusz ■ WIELANEK Stanisław
■ PIECZARA Ryszard ■

oraz

ORKIESTRA Z CHMIELNEJ
— PO RAZ PIERWSZY W AMERYCE —

PIOSENKA ■ HUMOR ■ SATYRA ■ TANIEC

KALENDARZYK WYSTĘPÓW
MONTREAL, P.Q. - czwartek, 14 września - 8 pm, Westmount High School, 4350 Ste. Catherine West
OSHAWA, ONT. - piątek, 15 września - 8 pm, Sala Weteranów, 1531 Stevenson St. North
TORONTO, ONT. - sobota, 16 września - 8 pm, niedziela, 17 września - 2:30 pm, West Toronto Secondary School Aud. BILETY: Solarski Pharmacy - 149 Roncesvalles - Tel. 536-5452
Kraków Delicatessen - 2560 Sheppard, Mississauga, Tel. 897-0695
Informacje i rez. biletów: W.KOPOWSKA - Tel. 259-0649
HAMILTON, ONT. - niedziela, 17 września - 8 pm, Sir Winston Churchill High School, 7715 E.Main St.
ST. CATHERINES, ONT. - wtorek, 19 września - 8 pm, Sala Pol. Can. Legionu, 292 Vine St. North
KITCHENER, ONT. - środa, 20 września - 8 pm, Pol.Can. Legion, 601 Wellington St. North
LONDON, ONT. - czwartek, 21 września - 8 pm, Sala Parafialna, 419 Hill St.
ZAPRASZAMY WSZYSTKICH SERDECZNIE!

UWAGA
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.

2150 Bloor St. W.

(wejście od wschodniej strony budynku)

Tel. 762-9523

otwarta

CODZIENNIE od 10 do 2.30 po poł. I od 7.30 do 9 wleczór
WTORKI tylko od 10 do 2.30 po poł.
ORAZ SOBOTY od 10 do 12.30

Konta depozytowe...	8 1/4% rocznie
Specjalne konta depozytowe... (minimalny depozyt \$ 5.000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	7 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty...	8 3/4% rocznie
3-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	9 1/2% rocznie
6-miesięczne certyfikaty...	10 1/4% rocznie
6-miesięczne certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
1-roczone certyfikaty...	10 1/4% rocznie
1-roczone certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
3-letnie certyfikaty...	10 1/4% rocznie
3-letnie Non-redeemable...	10 1/3% rocznie
3-letnie certyfikaty (min.\$ 50.000)...	10 1/2% rocznie
R.R.S.P.	
Demand Deposit...	11% rocznie
1-roczone Term Deposit (min.\$ 10.000) ...	10 1/2% rocznie
3-letnie Term Deposit (min.\$ 10.000) ...	10 1/2% rocznie
R.R.I.F.	11% rocznie
Pożyczki personalne...	16 3/4% rocznie
Pożyczki hipoteczne... (\$ 50.000 ubezpieczone na życie)	13 1/4% rocznie
Line of Credit	17 1/4% rocznie
OHOSP	11% rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

RE/MAX

RENOWN REALTY LTD.

4887 Dundas Street West

Islington, Ontario M9A 1H2

EVA FIRLA

Associate Broker

Udzieli rzetelnej, fachowej porady we
wszelkich sprawach związanych z
kupnem i sprzedażą domów.
Wiele lat sukcesów i wielu zadowolonych
Klientów stanowi najlepszą rekomendację.

Bus. 232-2322 Ros. 237-0137

SPRZEDAŻ • KUPNO • WYCENA
FINANSOWANIE NIERUCHOMOŚCI

BEZPŁATNE PORADY FINANSOWE
POSZUKUJĘ DOMÓW NA SPRZEDAŻ

**HENRY
A.RASTON**

Biuro: 588-8950 Dom: 767-4022
1600 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A7

TROSKA O KLIENTA
NASZĄ DEWIZĄ

Realtor

Telefon 532 - 4444

Główne biuro
217 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ont. M6R 2L6

SŁUŻYMY CI
NASZYM
DOŚWIADCZENIEM

Jeśli zamierzasz kupić lub
sprzedać posiadłość
w Ontario, czy to dla siebie,
czy jako inwestycję, czy to
obiekt przemysłowy, farmę,
domek letniskowy, motel -
pensjonat itd.
zwróć się do nas
w celu dokonania bezpłatnej
wyceny...

METRO TORONTO
Sprzedaż-kupno, wynajem
domów, interesów
i apartamentów.
Solidna i fachowa pomoc w
złatwianiu formalności
prawnych i finansowych

**Kamil
KOWALCZYK**
Tel. biuro: 536-5000
dom: 247-2658

- Brock Ave./Bloor - 2-piętrowy, wolno stojący dom do generalnego remontu. Cena wywoławcza \$240,000.
- High Park - pokoje z używalnością kuchni i łazienki oraz osobne mieszkanie 1-sypialniowe do wynajęcia.
- Dundas/Jane - wolno stojący dom, 3 sypialnie, kominek. Działka 20 x 140 stóp. Cena \$ 260,000.
- Bloor/Royal York - 3-sypialniowy, wolno stojący dom, ładna wnętrze, działka graniczy z dużym terenem rekreacyjnym. Cena \$ 399,000.
- Square One (Mississauga) - 3-sypialniowe condominium. Cena wyw. \$ 143,000.
- Keel/Annette - murowany, wolno stojący, 4-sypialniowy dom, 3 łazienki, podwójny garaż. Dom w idealnym stanie. Cena \$ 319,000.

Jako poseł reprezentuje
wszystkich mieszkańców
rejonu Etobicoke - Lakeshore.

Proszę zwracać się do mnie we wszystkich
sprawach dotyczących federalnego rządu,
a włąć: imigracji, podatków, pracy, kursów
szkoleniowych i in.

PRACUJĘ DLA WAS !
DZWOŃCIE, PISZCIE, PRZYJDŹCIE !

Constituency Office
255-0151
434 Royal York Road
(przy Evans Ave.)

**PATRICK
BOYER**

DRZWI DO MNIE SĄ ZAWSZE OTWARTE

UWAGA! Specjalny dzień przyjęć dla Polaków zamieszkujących w dzielnicy
Etobicoke - Lakeshore. Patrick Boyer i jego asystenci przyjmują osoby mówiące
tylko językiem polskim w każdy pierwszy piątek miesiąca

Toronto
Tel.: 532-3794

SAVE-O-WAY
PARCEL SERVICE

DLA WYGODY
KLIENTÓW
OTWIERA

MISSISSAUGA 720 BURNHAMPTON RD WEST

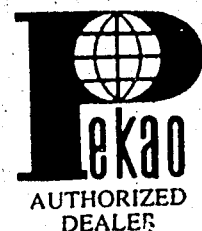
TEL : 896-2832 FAX : 278 -5993

GODZINY OTWARCIA

PON. - PIĄTEK : 11 - 19 • • SOBOTA : 10 - 16

- jesteśmy autoryzowanym delerem PEKAO
- wysyłamy pieniądze na konta • owoce cytrusowe • lekarstwa,
- paczki żywnościowe • samochody • maszyny rolnicze •
- sprzedajemy bilety lotnicze • chartery do Polski •

PACZKI MORSKIE (jako jedyni
w Kanadzie wysyłamy raz
w tygodniu kontener do Polski)
PACZKI LOTNICZE,
(2 razy w tygodniu)

• załatwiamy zaproszenia
i ubezpieczenia dla
odwiedzających Kanadę
• kupony Orbisu •
słoneczne wakacje
w ciepłych krajach
331 Roncesvalles Ave.

PACZKI DO POLSKI

NAJLEPIEJ PRZEZ
 POLIMEX

215 Roncesvalles Ave., Toronto. Ont.
Tel. 537-7914

FAX /416/ 537-6993
TLX 06-23984 POLIMEX TOR

PACZKI MORSKIE • PACZKI LOTNICZE

- OWOCE CYTRUSOWE □ PRZEKAZY NA KONTA □ WĘGIEL
- GOTÓWKA DO RĄK □ PACZKI ŻYWNOŚCIOWE □ SAMOCHODY
- MASZYNY ROLNICZE □ SPRZĘT GOSPODARSTWA DOMOWEGO

ODBIERAMY PACZKI Z DOMÓW

UWAGA OTTAWA I OKOLICE

LOKALNYM PRZEDSTAWICIELEM

POLIMEX

JEST PAN ANDRZEJ ARKUSZEWSKI
1022 BAYSHORE DRIVE, NEPEAN, ONT

(koło Ottawy)
TEL .596-6640

Jolanta Interiors

- żaluzje poziome i pionowe
- wyposażenie kuchni i łazienek
- modne dodatki do mieszkań
- nowoczesny sprzęt oświetleniowy
- srebrna biżuteria
- upominki z importu
- zabawki

2368 Bloor Street W., Toronto M6S 1P5
tel. 762-9638 762-9880

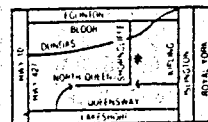
UNICAR AUTO COLLISION & Paint Centre

Południowe Etobicoke, 81 Shorncliffe Rd.
Mamy wyposażenie, które pozwala na naprawę takich samochodów jakich inne warsztaty nie chcą nawet oglądać.

- naprawy powypadkowe • malowanie
- prostowanie ram • zabezpieczenia przed korozją

MIAŁEŚ WYPADEK ?
PAMIĘTAJ! Możesz wybrać nas. To dobry wybór.
Bezpłatne kosztorysy napraw • Całkowite rozliczanie z firmami ubezpieczeniowymi

- Holowanie • Samochody zastępcze na czas naprawy.

Duża zniżka na kompletne malowanie

(416) 239-7377

zauważ nam BALTIC HOME RENOVATION

- Malowanie • Renowacje kuchni i łazienek
 - Wykładziny
 - Ścianki działowe
 - Krycie dachów
 - Tynki
- 848 - 9505**

DODGE CHRYSLER COOKSVILLE

Dundas St. E., Mississauga
Finansowanie nowych i używanych samochodów **6.9%***

Samochody nowe 7 lat lub 115.00 km gwarancji!

I około 100 używanych różnych marek.

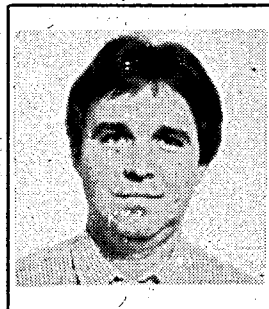
Zakup, dogodne finansowanie, rejestracja i naprawy na miejscu. Mówimy po polsku. U mnie kupisz także prawie nowe samochody firm: Ford, Toyota, Mazda, Nissan, Volkswagen, GM i inne.

KRZYSZTOF (KRIS) SZAFRAŃSKI

Zanim przyjdiesz - zadzwoń!

BIURO: 279-3031 DOM: 279-1830

na rok do 10 tys. dolarów

TOYOTA

TERCEL • CAMRY • COROLLA • CRESSIDA
CELICA • SUPRA • VANS • TRUCKS

PRZYJDŹ I PORÓWNAJ
zanim podpiszesz transakcję kupna nowego samochodu!
DO ZOBACZENIA!

YONGE - LAWRENCE TOYOTA

3020 YONGE ST.
(tuż obok przystanku metra)

Jack KLIMCZAK

Tel. 481-5216
dom: 762-9421

Arnold Penk

Przedstawiciel firmy
sprzedającej samochody
General Motors

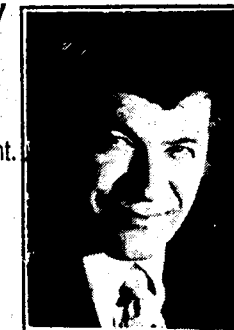
ADDISON ON BAY LTD.

SALES & LEASING

832 Bay St. (przy College), Toronto, Ont.

oferuje

Nowe samochody 89 i 90.
Posiadają 3-letnią gwarancję na wszystko

Wielka wyprzedaż samochodów przy wyjątkowo niskim oprocentowaniu i szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję. ARNOLD PENK gwarantuje najlepsze warunki sprzedaży samochodów, zaliczając na poczekaniu sprzedaż i pożyczkę, poleca tanie ubezpieczenia, uwzględniające zagraniczne prawa jazdy. Osoba opieką ARNOLDA PENKA w ciągu całego okresu posiadania auta. ARNOLD PENK posiada długoletnią praktykę w sprzedaży samochodów i udzieleniu pożyczek. Cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polaków, a także znany jest jako społecznik. Kupno samochodu jest poważnym wydatkiem finansowym; trzeba wiedzieć z kim przeprowadzić tak poważną transakcję. ARNOLD PENK został wyróżniony przez GM jako Gold Master Salesman. Czy jeszcze ktoś może to zaferować? Zanim podpiszesz gdziekolwiek transakcję zakupu, sprawdźcie u ARNOLDA PENKA!

Po wszelkie informacje uprasza się dzwonić: 964-3211 lub do domu:

731-0757 o każdej porze, podając nazwisko i numer telefonu.

A & A MOTORS

NAPRAWA I SPRZEDAŻ SAMOCHODÓW
inż. ANDRZEJ BOGUCKI ANDRZEJ KOZIARSKI

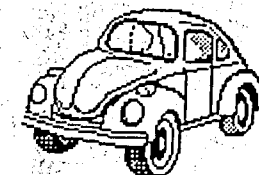
Wszystkie naprawy mechaniczne i elektryczne samochodów amerykańskich i importowanych. W przypadku awarii załatwiamy holowanie.

ZAŚWIADCZENIA DO REJESTRACJI SAMOCHODU

Naprawa hamulców \$ 49.99 Wymiana oleju + filtra \$ 17.99
(przód lub tył) + części (do 5 litrów oleju)

1541 - A The Queensway,
Toronto, Ontario M8Z 1T8 **252-0226**

Najlepiej zadbasz
o silnik - używając

AUTO DRIVING SCHOOL The Helpful Professionals

Wojtek Antczak

Licencjonowany instruktor jazdy udziela lekcji oraz przygotowuje do egzaminów państwowych (Kat. "G")

270-8145

res.

536-5454

bus.

900 Dufferin St. ste 215
Toronto, Ontario

KAPITALNE REMONTY SILNIKÓW

wraz z pełnym instalowaniem

objęte 1-roczną lub 30 000 km gwarancją na pracę i części

CRANKSHAFT SERVICE SUPPLIES LTD.

Stan Ignakiewicz

30 LAT PRAKTYKI

Leszek Kraska

KOMPLETNE NAPRAWY SAMOCHODÓW
KRAJOWYCH I IMPORTOWANYCH

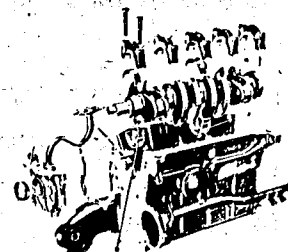
- certyfikaty samochodów do rejestracji
- naprawy głowic
- borowanie bloków
- naprawy układów hamulcowym i kierowniczych
- przebudowa transmisji
- okazjonalna sprzedaż części zamiennych do silników

FORTE zabezpieczy Twój motor

537-2529

483 DUPONT STREET (przy Bathurst)

537-5857

POLONEZ DRIVING SCHOOL

Licencjonowany instruktor udziela lekcji i przygotowuje do egzaminów na prawo jazdy kategorii G

TEL. 242-8462

ZDZISŁAW PAŃSZCZYK

Wszystkie naprawy samochodowe.

Specjalne ceny

Certyfikaty aut - \$29.95
Hamulce tylne - \$59.95
Hamulce przednie - \$84.95
Tłumiki od \$40.05
(Installed, Lifetime Warranty)

- Pisemna gwarancja ważna w całej Kanadzie
- Konserwacja przeciwkorozyjna
- Większość napraw w 30 minut

Bezpłatna Inspekcja

251-2203, po polsku 274-8229
Throway Muffler & Brakes Centre
3090 Lakeshore Blvd. W.